I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

KOMISSION ASETUS (EY) N:o 108/2006,

annettu 11 päivänä tammikuuta 2006,

tiettyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien hyväksymisestä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1606/2002 mukaisesti annetun asetuksen (EY) N:o 1725/2003 muuttamisesta kansainvälisten tilinpäätösstandardien IFRS 1,4, 6 ja 7 sekä IAS 1, 14, 17, 32, 33 ja 39 sekä kansainvälisen tilinpäätöskysymysten tulkintakomitean (IFRIC) tulkinnan IFRIC 6 osalta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta 19 päivänä heinäkuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1606/2002 ([1]) ja erityisesti sen 3 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Tietyt kansainväliset tilinpäätösstandardit ja tulkinnat, jotka olivat voimassa 14 päivänä syyskuuta 2002, hyväksyttiin komission asetuksella (EY) N:o 1725/2003 ([2]).

(2) International Accounting Standards Board (IASB) julkaisi 30 päivänä kesäkuuta 2005 muutoksia standardiin IFRS 1 *Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto* sekä johtopäätösten perustelut standardiin IFRS 6 *Mineraalivarantojen etsintä ja arviointi*, jotta voidaan selventää IFRS-tilinpäätöksen ensilaatijoille, jotka päättävät soveltaa standardia IFRS 6 ennen 1 päivää tammikuuta 2006, myönnetyn poikkeuksen sanamuotoa.

(3) IASB julkaisi 18 päivänä elokuuta 2005 standardin IFRS 7 *Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot*. Siinä asetetaan uusia vaatimuksia, joilla parannetaan rahoitusinstrumenteista yhteisöjen tilinpäätöksessä annettavien tietojen laatua. Se korvaa standardin IAS 30 *Pankkien ja muiden rahalaitosten tilinpäätöksissä esitettävät tiedot* sekä joitakin standardiin IAS 32 *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot ja esittämistapa* sisältyviä vaatimuksia.

(4) IASB julkaisi 18 päivänä elokuuta 2005 myös asiakirjan "Muutokset kansainväliseen tilinpäätösstandardiin IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen — Tilinpäätöksessä esitettävät pääomatiedot*"; muutetussa standardissa asetetaan vaatimuksia yhteisön pääomaa koskevien tietojen esittämiselle tilinpäätöksessä.

(5) IASB julkisti 18 päivänä elokuuta 2005 asiakirjan "Muutokset kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* sekä IFRS 4 *Vakuutussopimukset — Takaussopimukset*". Muutoksilla pyritään varmistamaan, että takaussopimusten tekijät sisällyttävät niistä aiheutuvat velat taseeseen.

(6) Kansainvälinen tilinpäätöskysymysten tulkintakomitea (IFRIC) julkaisi 1 päivänä syyskuuta 2005 tulkinnan IFRIC 6 *Tietyille markkinoille osallistumisesta aiheutuvat velat — sähkö- ja elektroniikkalaiteromu* (jäljempänä "IFRIC 6"). IFRIC 6:ssa selvennetään jätehuollosta aiheutuvien menojen kirjanpitokäsittelyä.

(7) Alan teknisten asiantuntijoiden kanssa käytyjen neuvottelujen perusteella voidaan todeta, että IFRS 1, IFRS 4, IFRS 7, IAS 1, IAS 39 sekä IFRIC 6 täyttävät asetuksen (EY) N:o 1606/2002 3 artiklan 2 kohdassa säädetyt hyväksymisperusteet.

(8) IFRS 7:n hyväksymisen vuoksi eräitä muita kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja on muutettava, jotta voidaan varmistaa standardien johdonmukaisuus. Kyseiset muutokset vaikuttavat standardeihin IFRS 1 ja 4 sekä IAS 14, 17, 32, 33 ja 39.

(9) Asetusta (EY) N:o 1725/2003 olisi muutettava vastaavasti.

(10) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat tilinpäätöskysymysten sääntelykomitean lausunnon mukaisia,

([1]) EUVL L 243, 11.9.2002, s. 1.

([2]) EUVL L 261, 13.10.2003, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2106/2005 (EUVL L 337, 22.12.2005, s 16).

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetuksen (EY) N:o 1725/2003 liitettä seuraavasti:

(1) Muutetaan kansainvälistä tilinpäätösstandardia IFRS 1 *Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto* sekä standardin 6 *Mineraalivarantojen etsintä ja arviointi* johtopäätösten perusteluja, kuten tämän asetuksen liitteessä olevassa asiakirjassa säädetään.

(2) Korvataan kansainvälinen tilinpäätösstandardi IAS 30 *Pankkien ja muiden rahalaitosten tilinpäätöksissä esitettävät tiedot* standardilla IFRS 7 *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot*, kuten tämän asetuksen liitteessä säädetään.

(3) Muutetaan kansainvälistä tilinpäätösstandardia IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen*, kuten tämän asetuksen liitteessä olevassa asiakirjassa "Muutokset kansainväliseen tilinpäätösstandardiin IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen — Tilinpäätöksessä esitettävät pääomatiedot*" säädetään.

(4) Muutetaan kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* sekä IFRS 4 *Vakuutussopimukset*, kuten tämän asetuksen liitteessä olevassa asiakirjassa "Muutokset kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* sekä IFRS 4 *Vakuutussopimukset — Takaussopimukset*" säädetään.

(5) Lisätään kansainvälisen tilinpäätöskysymysten tulkintakomitean tulkinta IFRIC 6 *Tietyille markkinoille osallistumisesta aiheutuvat velat — sähkö- ja elektroniikkalaiteromu*, kuten tämän asetuksen liitteessä säädetään.

(6) IFRS 7:n hyväksymisen vuoksi kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja IFRS 1 ja 4 sekä IAS 14, 17, 32, 33 ja 39 on muutettava IFRS 7:ssä olevan liitteen C mukaisesti, kuten tämän asetuksen liitteessä säädetään.

(7) Kansainvälistä tilinpäätösstandardia IAS 32 muutetaan standardeihin IAS 39 ja IFRS 4 tehtyjen muutosten mukaisesti, kuten tämän asetuksen liitteessä säädetään.

2 artikla

(1) Kunkin yrityksen on sovellettava tämän asetuksen liitteessä säädettyjä standardiin IFRS 1 ja standardeihin IAS 39 ja IFRS 4 tehtäviä muutoksia viimeistään vuoden 2006 tilikauden aloituspäivästä.

(2) Kunkin yrityksen on sovellettava tämän asetuksen liitteessä säädettyä standardia IFRS 7 ja standardiin IAS 1 tehtäviä muutoksia viimeistään vuoden 2007 tilikauden aloituspäivästä.

(3) Kunkin yrityksen on sovellettava tämän asetuksen liitteessä säädettyä tulkintaa IFRIC 6 viimeistään vuoden 2006 tilikauden aloituspäivästä.

Yritysten, joiden tilikauden aloituspäivä on joulukuussa, on kuitenkin sovellettava tulkintaa IFRIC 6 viimeistään vuoden 2005 tilikauden aloituspäivästä.

3 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 11 päivänä tammikuuta 2006.

Komission puolesta
Charlie McCREEVY
Komission jäsen

LIITE

KANSAINVÄLISET TILINPÄÄTÖSSTANDARDIT

IFRS 1	Muutokset standardiin IFRS 1 *Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto* sekä IFRS 6:n *Mineraalivarantojen etsintä ja arviointi* johtopäätösten perusteluihin
IFRS 7	IFRS 7 *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot*
IAS 1	Muutokset kansainväliseen tilinpäätösstandardiin IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen — Tilinpäätöksessä esitettävät pääomatiedot*
IAS 39 IFRS 4	Muutokset kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* sekä IFRS 4 *Vakuutussopimukset — Takaussopimukset*
IFRIC 6	Tulkinta IFRIC 6 *Tietyille markkinoille osallistumisesta aiheutuvat velat — sähkö- ja elektroniikkalaiteromu*

"Jäljentäminen sallittu Euroopan talousalueella. Kaikki oikeudet pidätetään Euroopan talousalueen ulkopuolella, lukuun ottamatta oikeutta jäljentää omaa käyttöä tai muuta kohtuullista tarkoitusta varten. Lisätietoja saatavilla IASB:ltä tai sen Internet-sivustosta osoitteesta www.iasb.org"

Muutokset IFRS-standardiin 1 *Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto*

Tässä asiakirjassa esitetään muutoksia IFRS 1:een *Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto*. Muutoksissa viimeistellään ehdotukset, jotka sisältyivät tähän IFRS:ään ehdotetuista muutoksista 29.4.2005 julkaistuun luonnokseen.

Muutos IFRS 1:een

Muutetaan kappale 36B ja sitä edeltävä otsikko seuraavasti:

Poikkeus vertailutietojen esittämistä koskevasta vaatimuksesta IFRS 6:n osalta

36B Jos yhteisö ottaa IFRS-standardit käyttöön aikaisemmin kuin 1.1.2006 ja päättää soveltaa IFRS 6:a *Mineraalivarantojen etsintä ja arviointi* aikaisemmin kuin 1.1.2006, IFRS 6:n vaatimuksia ei tarvitse soveltaa sen ensimmäisessä IFRS-tilinpäätöksessä esitettyihin vertailutietoihin.

KANSAINVÄLINEN TILINPÄÄTÖSSTANDARDI IFRS 7

Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot

TAVOITE

1 Tämän IFRS-standardin tarkoituksena on vaatia yhteisöjä esittämään tilinpäätöksessään tietoja, joiden avulla käyttäjät voivat arvioida:

(a) rahoitusinstrumenttien merkitystä yhteisön taloudelliseen asemaan ja tulokseen;

(b) rahoitusinstrumenteista aiheutuvien sellaisten riskien luonnetta ja laajuutta, joille yhteisö on alttiina kauden aikana ja tilinpäätöspäivänä, sekä sitä, miten yhteisö hallitsee kyseisiä riskejä.

2 Tässä IFRS-standardissa esitetyt periaatteet täydentävät IAS 32:ssa *Rahoitusinstrumentit: esittämistapa* ja IAS 39:ssä *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* esitettyjä rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaamiseen, arvostamiseen ja esittämiseen sovellettavia periaatteita.

SOVELTAMISALA

3 Tätä IFRS-standardia on sovellettava kaikkien yhteisöjen kaikkiin rahoitusinstrumentteihin lukuun ottamatta seuraavia:

(a) sellaiset osuudet tytär-, osakkuus- ja yhteisyrityksissä, joita käsitellään kirjanpidossa IAS 27:n *Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös*, IAS 28:n *Sijoitukset osakkuusyrityksiin* tai IAS 31:n *Osuudet yhteisyrityksissä* mukaisesti. Eräissä tapauksissa yhteisö voi kuitenkin IAS 27:n, IAS 28:n tai IAS 31:n nojalla käsitellä tytär-, osakkuus- ja yhteisyrityksissä omistamansa osuudet kirjanpidossa käyttämällä IAS 39:ää; tällaisissa tapauksissa yhteisöjen on sovellettava tähän IFRS-standardiin sisältyvien, tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskevien vaatimusten lisäksi IAS 27:n, IAS 28:n tai IAS 31:n mukaisia vaatimuksia tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista. Yhteisöjen on sovellettava tätä IFRS-standardia myös kaikkiin johdannaisiin, jotka perustuvat osuuksiin tytär-, osuus- tai yhteisyrityksissä, ellei johdannainen ole IAS 32:ssa tarkoitettu oman pääoman ehtoinen instrumentti.

(b) työsuhde-etuusjärjestelyihin liittyvät työnantajien oikeudet ja velvoitteet, joita koskee IAS 19 *Työsuhde-etuudet*.

(c) ehdollista vastiketta koskevat sopimukset liiketoimintojen yhdistämisessä (ks. IFRS 3 *Liiketoimintojen yhdistäminen*). Tämä poikkeus koskee vain hankkijaosapuolta.

(d) IFRS 4:ssä *Vakuutussopimukset* esitetyn määritelmän mukaiset vakuutussopimukset. Tätä IFRS-standardia sovelletaan kuitenkin vakuutussopimuksiin kytkettyihin johdannaisiin, jos yhteisö on IAS 39:n nojalla velvollinen käsittelemään ne kirjanpidossa erikseen.

(e) rahoitusinstrumentit, sopimukset ja osakeperusteisesti maksettavien liiketoimien mukaiset velvoitteet, joihin sovelletaan IFRS 2:ta *Osakeperusteiset maksut*, kuitenkin siten, että tätä IFRS-standardia sovelletaan sopimuksiin, jotka kuuluvat IAS 39:n kappaleiden 5-7 soveltamisalaan.

4 Tätä standardia sovelletaan taseeseen merkittyihin ja taseeseen merkitsemättömiin rahoitusinstrumentteihin. Taseeseen merkittyjä rahoitusinstrumentteja ovat rahoitusvarat ja -velat, jotka kuuluvat IAS 39:n soveltamisalaan. Taseeseen merkitsemättömiä rahoitusinstrumentteja ovaterät rahoitusinstrumentit, jotka kuuluvat tämän IFRS-standardin soveltamisalaan vaikka ovat IAS 39:n soveltamisalan ulkopuolella (esimerkiksi eräät luottositoumukset).

5 Tätä IFRS-standardia sovelletaan sellaisiin muiden kuin rahoituserien osto- tai myyntisopimuksiin, jotka kuuluvat IAS 39:n soveltamisalaan (ks. IAS 39:n kappaleet 5-7).

RAHOITUSINSTRUMENTTIEN RYHMITTELY JA TILINPÄÄTÖKSESSÄ VAADITTAVAT TIEDOT

6 Mikäli tässä IFRS-standardissa vaaditaan tietojen esittämistä rahoitusinstrumenteittain, yhteisön on jaettava rahoitusinstrumentit esitettävän informaation luonteen kannalta tarkoituksenmukaisiin ryhmiin, joissa otetaan huomioon instrumenttien ominaisuudet. Yhteisön on esitettävä riittävästi informaatiota, jotta täsmäytys vastaaviin tase-eriin on mahdollista.

RAHOITUSINSTRUMENTTIEN MERKITYS TALOUDELLISEEN ASEMAAN JA TULOKSEEN

7 **Yhteisön on esitettävä tietoa, jonka perusteella sen tilinpäätöksen käyttäjät pystyvät arvioimaan rahoitusinstrumenttien merkitystä yhteisön taloudelliseen asemaan ja tulokseen.**

Tase

Rahoitusvarojen ja -velkojen ryhmät

8 Kunkin seuraavan ryhmän, sellaisina kuin ne on määritelty IAS 39:ssä, kirjanpitoarvo esitetään erikseen joko taseessa tai liitetiedoissa:

(a) käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, siten, että erikseen esitetään (i) alkuperäisessä kirjaamisessa tällaisiksi määritetyt varat ja (ii) IAS 39:n mukaisesti kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi luokitellut varat;

(b) eräpäivään asti pidettävät sijoitukset;

(c) lainat ja muut saamiset;

(d) myytävissä olevat rahoitusvarat;

(e) käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat, siten, että erikseen esitetään (i) alkuperäisessä kirjaamisessa tällaisiksi määritetyt varat ja (ii) IAS 39:n mukaisesti kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi luokitellut varat;

(f) jaksotettuun hankintamenoon arvostetut rahoitusvelat.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat

9 Mikäli yhteisö on määritellyt lainan tai saamisen (tai lainojen tai saamisten ryhmän) käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi eräksi, sen on esitettävä tilinpäätöksessä:

(a) lainan tai saamisen (tai lainojen tai saamisten ryhmän) *luottoriskille* (katso kappale 36(a)) alttiina oleva enimmäismäärä tilinpäätöspäivänä.

(b) määrä, jonka verran jollakin velkaan liittyvällä luottojohdannaisella tai vastaavalla instrumentilla on vähennetty luottoriskille alttiina olevaa enimmäismäärää.

(c) se osuus lainan tai saamisen (tai lainojen tai saamisten ryhmän) käyvän arvon muutoksesta kauden aikana ja kertyneenä määränä, joka johtuu rahoitusvarojen luottoriskin muutoksista, määriteltynä joko:

(i) sinä osuutena käyvän arvon muutoksesta, joka ei johdu *markkinariskin* aiheuttavista muutoksista markkinatilanteessa,

tai

(ii) vaihtoehtoisella menetelmällä, jonka yhteisö uskoo todenmukaisemmin kuvaavan sitä osuutta käyvän arvon muutoksesta, joka johtuu varojen luottoriskin muutoksista.

Markkinariskin aiheuttavia muutoksia markkinatilanteessa ovat esimerkiksi muutokset havaitussa (vertailu)korossa, hyödykkeiden hinnoissa, valuuttakursseissa tai hinta- tai korkoindeksissä.

(d) se osuus velkaan liittyvän luottojohdannaisen tai vastaavan instrumentin käyvän arvon muutoksesta, joka on tapahtunut kauden aikana ja joka on kertynyt siitä lähtien, kun laina tai saaminen määritettiin.

10 Jos yhteisö on määrittänyt rahoitusvelan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi eräksi IAS 39:n kappaleen 9 mukaan, sen on esitettävä tilinpäätöksessään:

(a) se osuus rahoitusvelan käyvän arvon muutoksesta kauden aikana ja kertyneenä määränä, joka johtuu velan luottoriskissä tapahtuneista muutoksista, määriteltynä joko:

(i) sinä osuutena käyvän arvon muutoksesta, joka ei johdu *markkinariskin* aiheuttavista muutoksista markkinatilanteessa (katso liite B, kappale B4),

tai

(ii) vaihtoehtoisella menetelmällä, jonka yhteisö uskoo todenmukaisemmin kuvaavan sitä osuutta käyvän arvon muutoksesta, joka johtuu velan luottoriskin muutoksista.

Markkinariskin aiheuttavia muutoksia markkinatilanteessa ovat esimerkiksi muutokset vertailukorossa, toisen yhteisön rahoitusinstrumenttien hinnassa, hyödykkeiden hinnoissa, valuuttakursseissa tai hinta- tai korkoindeksissä. Sellaisten sopimusten yhteydessä, joihin sisältyy sijoitussidonnaisuus, markkinatilanteen muutoksia ovat esimerkiksi muutokset asianomaisen sisäisen tai ulkoisen sijoitusrahaston tuloksessa.

(b) erotus rahoitusvelan kirjanpitoarvon ja sen arvon välillä, jonka yhteisön olisi sopimuksen mukaan maksettava erääntymishetkellä velvoitteen haltijalle.

11 Yhteisön on esitettävä tilinpäätöksessään:

(a) menetelmät, joita on käytetty kappaleiden 9(c) ja 10(a) vaatimusten noudattamiseen.

(b) jos yhteisö katsoo, että tiedot, jotka se on esittänyt kappaleiden 9(c) tai 10(a) vaatimusten noudattamiseksi, eivät kuvasta todenmukaisesti sitä rahoitusvarojen tai -velkojen käyvän arvon muutosta, joka johtuu luottoriskissä tapahtuneista muutoksista, tähän päätelmään johtaneet syyt ja sen mielestä olennaiset tosiseikat.

Luokittelun muuttaminen

12 Jos yhteisö on muuttanut rahoitusvaroihin kuuluvan erän luokittelua niin, että se arvostetaan:

(a) hankintamenoon tai jaksotettuun hankintamenoon käyvän arvon sijaan,

tai

(b) käypään arvoon hankintamenon tai jaksotetun hankintamenon sijaan,

sen on esitettävä tilinpäätöksessä määrä, joka siirretty ryhmästä toiseen, ja syy tähän luokittelun muutokseen (katso IAS 39:n kappaleet 51-54).

Kirjaaminen pois taseesta

13 Yhteisö on saattanut siirtää rahoitusvaroihin kuuluvan erän toiselle osapuolelle sillä tavalla, että erä ei kokonaisuudessaan tai osittain täytä taseesta pois kirjaamisen edellytyksiä (katso IAS 39:n kappaleet 15-37). Yhteisön on esitettävä tilinpäätöksessään jokaisesta rahoitusvarojen ryhmästä:

(a) varojen luonne;

(b) niiden omistukseen liittyvien riskien ja etujen luonne, joille yhteisö on edelleen alttiina;

(c) silloin kun yhteisö edelleen merkitsee koko omaisuuserän taseeseensa, kyseisen omaisuuserän ja siihen liittyvän velan kirjanpitoarvo;

(d) silloin kun yhteisö edelleen merkitsee omaisuuserän taseeseensa siltä osin, kuin yhteisöllä säilyy siihen intressi, omaisuuserän koko kirjanpitoarvo, se osa omaisuuserästä, jonka yhteisö edelleen merkitsee taseeseensa, sekä siihen liittyvän velan kirjanpitoarvo.

Vakuus

14 Yhteisön on esitettävä tilinpäätöksessään:

(a) velkojen tai ehdollisten velkojen vakuudeksi pantattujen rahoitusvarojen kirjanpitoarvo, mukaan luettuina määrät, jotka on siirretty ryhmästä toiseen IAS 39:n kappaleen 37(a) mukaisesti;

(b) pantattuihin omaisuuseriin liittyvät ehdot.

15 Silloin kun yhteisön hallussa on vakuus (rahoitusvarat tai muut varat), jonka se saa myydä tai pantata edelleen ilman että vakuuden omistaja on lyönyt laimin velvoitteitaan, yhteisön on esitettävä tilinpäätöksessään:

(a) saadun vakuuden käypä arvo;

(b) mahdollisen myydyn tai edelleen pantatun vakuuden käypä arvo ja tieto siitä, onko yhteisöllä velvollisuus palauttaa se;

(c) tämän vakuuden käyttöön liittyvät ehdot.

Luottotappioiden vähennyserät

16 Jos rahoitusvarojen arvo on alentunut luottotappioiden vuoksi ja yhteisö käsittelee arvonalennuksen kirjanpidossa erikseen (esim. yksittäisten arvonalennusten kirjaamiseen käytetty vähennyserä tai vastaava vähennyserä, johon kirjataan varojen ryhmäkohtainen arvonalennus), sen on esitettävä tilinpäätöksessä kyseisen vähennyserän muutosten täsmäytys kauden aikana kunkin rahoitusvarojen ryhmän osalta sen sijaan, että se vähentäisi suoraan varojen kirjanpitoarvon.

Yhdistelmäinstrumentit, joihin on kytketty useita johdannaisia

17 Jos yhteisö on laskenut liikkeeseen instrumentin, joka sisältää sekä vieraan että oman pää oman komponentin (katso IAS 32:n kappale 28) ja instrumentissa on useita kytkettyjä johdannaisia, joiden arvot riippuvat toisistaan (kuten vaihdettavissa oleva velkainstrumentti, jonka liikkeeseenlaskijalla on oikeus lunastaa se ennen eräpäivää), sen on esitettävä tilinpäätöksessään näiden piirteiden olemassaolo.

Laiminlyönnit ja rikkomiset

18 Yhteisön on esitettävä tilinpäätöksessä seuraavat tiedot tilinpäätöspäivänä merkityistä *otetuista lainoista*:

(a) yksityiskohtaiset tiedot pääomaa, korkoa, sinking fund -ehtoa tai lunastusehtoa koskevista, kauden aikana tapahtuneista laiminlyönneistä;

(b) laiminlyötyjen otettujen lainojen kirjanpitoarvo tilinpäätöspäivänä;

(c) onko tilanne korjattu tai lainojen ehdot neuvoteltu uudelleen ennen tilinpäätöksen hyväksymistä julkistettavaksi.

19 Jos kauden aikana esiintyy muita lainasopimuksen ehtojen rikkomisia kuin kappaleessa 18 kuvatut, yhteisön on esitettävä niistä tilinpäätöksessä samat tiedot kuin mitä kappaleessa 18 vaaditaan, jos nämä rikkomiset oikeuttivat lainanantajan vaatimaan nopeutettua takaisinmaksua (ellei sopimusehtojen vastaista tilannetta ole korjattu tai lainan ehtoja neuvoteltu uudelleen tilinpäätöspäivään mennessä).

Tuloslaskelma ja oma pääoma

Tuotto-, kulu-, voitto- ja tappioerät

20 Yhteisön on esitettävä seuraavat tuotto-, kulu-, voitto- ja tappioerät joko tilinpäätöslaskelmissa tai liitetiedoissa:

(a) voitot tai tappiot seuraavista:

(i) käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat, siten että erikseen esitetään alkuperäisessä kirjaamisessa tällaisiksi määritetyistä rahoitusvaroista ja -veloista johtuvat voitot tai tappiot ja IAS 39:n mukaisesti kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi luokitelluista rahoitusvaroista ja -veloista johtuvat voitot ja tappiot;

(ii) myytävissä olevat rahoitusvarat, siten että erikseen esitetään kaudella suoraan omaan pääomaan kirjatut voitot tai tappiot ja kaudella omasta pääomasta pois kirjattu ja tuloslaskelmassa esitetty määrä;

(iii) eräpäivään asti pidettävät sijoitukset;

(iv) lainat ja muut saamiset;

(v) jaksotettuun hankintamenoon arvostetut rahoitusvelat.

(b) korkotuottojen ja korkokulujen kokonaismäärät (efektiivisen koron menetelmällä laskettuna) sellaisista rahoitusvaroista ja -veloista, joita ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti;

(c) palkkiotuotot ja -kulut (muut kuin efektiivisen koron määrittämiseen sisältyvät määrät), jotka johtuvat seuraavista:

(i) rahoitusvarat ja -velat, joita ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti;

(ii) omaisuudenhoito- ja muut luottamustoimet, jotka seuraavat varojen haltuun saamisesta tai sijoittamisesta yksilöiden, rahastojen, eläke-etuusjärjestelyjen tai muiden instituutioiden puolesta;

(d) arvoltaan alentuneista rahoitusvaroista kirjatut IAS 39:n kappaleen AG93 mukaisesti siirtyvät korkotuotot;

(e) arvonalentumistappioiden määrä jokaisesta rahoitusvarojen ryhmästä.

Muut tilinpäätöksessä esitettävät tiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

21 Yhteisö esittää IAS 1:n *Tilinpäätöksen esittäminen* kappaleen 108 mukaisesti keskeisiä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita koskevassa yhteenvedossa tilinpäätöksen laatimisessa käytetyn perusteen (tai perusteet) ja muut tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, jotka ovat olennaisia tilinpäätöksen ymmärtämisen kannalta.

Suojauslaskenta

22 Yhteisön on esiteltävä tilinpäätöksessään seuraavat tiedot eriteltyinä kunkin IAS 39:ssä kuvatun suojaustyypin osalta (käyvän arvon suojaukset, rahavirran suojaukset ja ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaukset):

(a) kuvaus kustakin suojauksesta;

(b) kuvaus suojausinstrumenteiksi nimenomaisesti määritetyistä rahoitusinstrumenteista ja niiden tilinpäätöspäivän käyvät arvot;

(c) niiden riskien luonne, joilta suojaudutaan.

23 Rahavirran suojauksien osalta yhteisön on esitettävä tilinpäätöksessään:

(a) kaudet, joiden aikana rahavirtojen odotetaan toteutuvan ja milloin ne odotetaan otettavan huomioon voittoa tai tappiota määritettäessä;

(b) kuvaus kaikista niistä ennakoiduista liiketoimista, joihin on aikaisemmin sovellettu suojauslaskentaa mutta joiden ei enää odoteta toteutuvan;

(c) kaudella omaan pääomaan kirjattu määrä;

(d) omasta pääomasta pois kirjattu ja kauden tuloslaskelmaan sisältyvä määrä siten, että kuhunkin tuloslaskelman erään sisältyvä määrä käy ilmi;

(e) määrä, joka on kaudella kirjattu pois omasta pääomasta ja sisällytetty sellaisen muun kuin rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluvan erän alkuperäiseen kustannukseen tai muuhun kirjanpitoarvoon, jonka hankinta tai syntyminen oli suojattu erittäin todennäköinen ennakoitu liiketoimi.

24 Yhteisön on esitettävä tilinpäätöksessään erikseen:

(a) käyvän arvon suojausten osalta voitto- tai tappioerät seuraavista:

(i) suojausinstrumentti;

(ii) suojattavasta riskistä johtuva suojauskohde.

(b) tulosvaikutteisesti kirjattu tehottomuus, joka johtuu rahavirran suojauksista;

(c) tulosvaikutteisesti kirjattu tehottomuus, joka johtuu ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojauksista.

Käypä arvo

25 Yhteisön on kappaleessa 29 määrätyin poikkeuksin esitettävä tilinpäätöksessään kaikista rahoitusvarojen ja -velkojen ryhmistä (katso kappale 6) kyseisen varojen tai velkojen ryhmän käypä arvo tavalla, joka mahdollistaa sen vertaamisen vastaavaan kirjanpitoarvoon.

26 Käypiä arvoja koskevaa informaatiota esittäessään yhteisö ryhmittelee rahoitusvarat ja -velat, mutta vähentää ne toisistaan vain siltä osin kuin vastaavat kirjanpitoarvot on vähennetty toisistaan taseessa.

27 Yhteisön on esitettävä tilinpäätöksessään:

(a) jokaisen rahoitusvarojen ja -velkojen ryhmän käypiä arvoja määritettäessä käytetyt menetelmät ja tehdyt oletukset, mikäli on käytetty arvonmääritysmenetelmää. Yhteisön on esimerkiksi tilanteen mukaan esitettävä oletukset, jotka liittyvät ennen eräpäivää maksettuihin osuuksiin, arvioitujen luottotappioiden osuuksiin sekä korkokantoihin tai diskonttauskorkoihin.

(b) onko käyvät arvot määritetty kokonaan tai osaksi välittömästi toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten pohjalta vai onko ne arvioitu jotakin arvonmääritysmenetelmää käyttäen (katso IAS 39:n kappaleet AG71-AG79).

(c) onko sen tilinpäätöksessä kirjatut tai ilmoitetut käyvät arvot määritetty kokonaan tai osaksi sellaisiin oletuksiin perustuvien arvonmääritysmenetelmien avulla, joiden tukena ei ole todettavissa olevia saman instrumentin (siis ilman muokkaamista tai sisällyttämistä uudenlaiseen instrumenttikombinaatioon) viimeaikaisten markkinatapahtumien hintoja ja jotka eivät perustu käytettävissä oleviin havaittavissa oleviin markkinatietoihin. Jos jonkin tällaisen oletuksen vaihtaminen toiseksi kohtuullisen mahdolliseksi vaihtoehdoksi johtaisi tilinpäätökseen kirjatuista käyvistä arvoista merkittävästi poikkeavaan käypään arvoon, yhteisön on annettava tästä tieto ja esitettävä, millainen vaikutus tällä vaihdoksella on. Merkittävyyttä arvioidaan tässä voiton tai tappion ja varojen tai velkojen kokonaismäärän perusteella, tai jos käyvän arvon muutokset on kirjattu omaan pääomaan, oman pääoman kokonaismäärän perusteella.

(d) jos (c) kohtaa sovelletaan, arvonmääritysmenetelmien avulla arvioitujen käypien arvojen kokonaismuutos, joka on kirjattu kaudella tulosvaikutteisesti.

28 Jos rahoitusinstrumentin markkinat eivät ole toimivat, yhteisö määrittää käyvän arvon arvonmääritysmenetelmän avulla (katso IAS 30:n kappaleet AG74-AG79). Parhaiten käypää arvoa alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä osoittaa kuitenkin liiketoimessa toteutunut hinta (toisin sanoen annetun tai saadun vastikkeen käypä arvo), paitsi jos IAS 39:n kappaleessa AG76 esitetyt edellytykset täyttyvät. Tästä seuraa, että alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä määritetty käypä arvo ja arvonmääritysmenetelmän käyttöpäivänä määritetty määrä voivat poiketa toisistaan. Jos tällainen erotus on olemassa, yhteisön on esitettävä tilinpäätöksessään kunkin rahoitusinstrumenttien ryhmän osalta:

(a) tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, joiden mukaisesti erotus kirjataan tulosvaikutteisesti siten, että otetaan huomioon sellaisten tekijöiden muuttuminen (aika mukaan luettuna), jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan (katso IAS 39:n kappale AG76A);

(b) yhteenlaskettu erotus, joka on vielä kirjaamatta tuloslaskelmaan kauden alussa ja lopussa, ja tästä erotuksesta johtuvien muutosten täsmäytys taseeseen.

29 Käypien arvojen esittämistä tilinpäätöksessä ei edellytetä:

(a) kun sellaisten rahoitusinstrumenttien kuin esimerkiksi lyhytaikaisten myyntisaamisten ja ostovelkojen kirjanpitoarvo on kohtuullisen lähellä käypää arvoa;

(b) kun kyse on sijoituksesta oman pääoman ehtoisiin instrumentteihin, joilla ei ole toimivilla markkinoilla noteerattua markkinahintaa, tai johdannaisesta, joka on sidottu tällaiseen oman pääoman ehtoiseen instrumenttiin, ja joka arvostetaan IAS 39:n mukaisesti hankintamenon perusteella siitä syystä, että sen käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä;

(c) kun kyse on sopimuksesta, johon sisältyy oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä (kuten IFRS 4:ssä on kuvattu), jos kyseisen osuuden käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä.

30 Kappaleissa 29(b) ja (c) kuvatuissa tapauksissa yhteisön on esitettävä informaatiota, josta on tilinpäätöksen käyttäjille apua heidän tehdessään omia arvioitaan tällaisten rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvojen ja käypien arvojen mahdollisista eroista. Tällaisia tietoja ovat:

(a) tieto siitä, että käypää arvoa koskevaa informaatiota ei ole esitetty kyseisten instrumenttien osalta siksi, ettei niiden käypä arvo ole luotettavasti määritettävissä;

(b) kuvaus rahoitusinstrumenteista ja niiden kirjanpitoarvosta ja selvitys siitä, miksi käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä;

(c) tietoa instrumenttien markkinoista;

(d) tietoa siitä, aikooko yhteisö luovuttaa rahoitusinstrumentit, ja jos aikoo, miten;

(e) jos rahoitusinstrumentit, joiden käypä arvo ei aiemmin ollut luotettavasti määritettävissä, kirjataan pois taseesta, tämä tieto, niiden kirjanpitoarvo taseesta pois kirjaamisen ajankohtana sekä kirjattu voitto tai tappio.

RAHOITUSINSTRUMENTEISTA JOHTUVIEN RISKIEN LUONNE JA LAAJUUS

31 **Yhteisön on esitettävä tilinpäätöksessään tietoa, jonka avulla tilinpäätöksen käyttäjät pystyvät arvioimaan rahoitusinstrumenteista johtuvien sellaisten riskien luonnetta ja laajuutta, joille yhteisö on alttiina tilinpäätöspäivänä.**

32 Kappaleissa 33-42 vaaditut tilinpäätöksessä esitettävät tiedot koskevat rahoitusinstrumenteista johtuvia riskejä ja sitä, miten niitä hallitaan. Tällaisia riskejä ovat tyypillisesti — mutta eivät ainoastaan — luottoriskit, *maksuvalmiusriskit* ja markkinariskit.

Laadulliset tiedot

33 Yhteisön on esitettävä kunkin rahoitusinstrumenteista johtuvan riskin osalta:

(a) riskit, joille yhteisö on alttiina, ja mistä ne johtuvat;

(b) riskienhallinnan tavoitteet, toteutustavat ja prosessit ja riskin arvioimiseen käytetyt keinot;

(c) mahdolliset muutokset kohdassa (a) tai (b) edelliseen kauteen verrattuna.

Määrälliset tiedot

34 Yhteisön on esitettävä kunkin rahoitusinstrumenteista johtuvan riskin osalta:

(a) yhteenveto yhtiöön kohdistuvaan riskiin liittyvistä määrällisistä tiedoista tilinpäätöspäivänä. Tietojen on perustuttava informaatioon, joka on annettu sisäisesti yhteisön johtoon kuuluville avainhenkilöille (määritetty IAS 24:ssä *Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä*), esimerkiksi yhteisön hallitukselle tai toimitusjohtajalle.

(b) kappaleissa 36-42 vaaditut tilinpäätöksessä esitettävät tiedot, siinä määrin kuin niitä ei ole toimitettu kohdan (a) nojalla, ellei riski ei ole olennainen (katso IAS 1:n kappaleet 29-31 olennaisuuden käsitteestä).

(c) riskikeskittymät, elleivät ne käy ilmi kohdista (a) ja (b).

35 Jos tilinpäätöspäivänä esitetyt määrälliset tiedot eivät kuvasta todenmukaisesti riskejä, joille yhteisö on altistunut kauden aikana, yhteisön on annettava todenmukaisen kuvan antavia lisätietoja.

Luottoriski

36 Yhteisön on esitettävä tilinpäätöksessään jokaisen rahoitusinstrumenttien ryhmän osalta:

(a) rahamäärä, joka parhaiten kuvaa yhteisön luottoriskin enimmäismäärää tilinpäätöspäivänä ottamatta huomioon saatuja vakuuksia tai muita luottotappioriskiä pienentäviä eriä (esim. netotussopimukset, jotka eivät ole perusteita erien vähentämiselle toisistaan IAS 32:n mukaisesti);

(b) kohdassa (a) esitetyn määrän osalta kuvaus vakuudeksi saaduista varoista ja muista luottotappioriskiä pienentävistä eristä;

(c) informaatiota sellaisten rahoitusvarojen luottokelpoisuudesta, jotka eivät ole erääntyneitä ja joiden arvo ei ole alentunut;

(d) sellaisten rahoitusvarojen kirjanpitoarvo, jotka olisivat muutoin erääntyneet tai joiden arvo olisi alentunut, mutta joiden ehdoista on neuvoteltu uudelleen.

Rahoitusvarat, jotka joko ovat erääntyneet tai joiden arvo on alentunut

37 Yhteisön on esitettävä tilinpäätöksessään jokaisen rahoitusvarojen ryhmän osalta:

(a) erittely sellaisten rahoitusvarojen iästä, jotka ovat tilinpäätöspäivänä erääntyneet, mutta joiden arvo ei ole alentunut;

(b) erittely rahoitusvaroista, joiden arvo on määritetty alennettavaksi yksittäin tilinpäätöspäivänä, mukaan luettuina ne tekijät, jotka yhteisö otti huomioon määrittäessään, että niiden arvo on alentunut;

(c) kohdissa (a) ja (b) esitettyjen määrien osalta kuvaus yhteisön vakuudeksi saamista varoista ja muista luottotappioriskiä pienentävistä eristä sekä, ellei se ole mahdotonta, arvio niiden käyvästä arvosta.

Saadut vakuudet ja muut luottotappioriskiä pienentävät erät

38 Jos yhteisö saa kauden aikana rahoitusvaroja tai muita varoja ottamalla omistukseensa vakuudeksi saamansa varat tai lunastamalla muita luottotappioriskiä pienentäviä eriä (esim. takuita) ja kyseiset varat täyttävät muissa standardeissa asetetut kirjaamista koskevat kriteerit, yhteisön on esitettävä tilinpäätöksessään:

(a) saatujen varojen luonne ja kirjanpitoarvo;

(b) mikäli varat eivät ole helposti vaihdettavissa käteisvaroiksi, menettelytavat varojen luovuttamiseksi tai niiden käyttämiseksi toiminnoissa.

Maksuvalmiusriski

39 Yhteisön on esitettävä tilinpäätöksessään:

(a) analyysi rahoitusvelkojen erääntymisestä siten, että jäljellä olevat sopimukseen perustuvat erääntymisajat käyvät ilmi;

(b) kuvaus siitä, miten se hallitsee kohtaan (a) liittyvää maksuvalmiusriskiä.

Markkinariski

Herkkyysanalyysi

40 Yhteisön on esitettävä tilinpäätöksessään seuraavat tiedot, paitsi jos se noudattaa kappaleen 41 vaatimuksia:

(a) herkkyysanalyysi kustakin markkinariskistä, jolle yhteisö on alttiina tilinpäätöspäivänä, siten, että siitä käy ilmi, miten kyseisenä päivänä kohtuullisen mahdolliset muutokset asianomaisessa riskimuuttujassa olisivat vaikuttaneet tuloslaskelmaan ja pääomaan;

(b) herkkyysanalyysin laatimisessa käytetyt menetelmät ja oletukset;

(c) käytettyjen menetelmien ja oletusten muutokset edelliseen kauteen verrattuna ja muutosten syyt.

41 Jos yhteisö laatii herkkyysanalyysin (kuten *value-at-risk*), josta käyvät ilmi riskimuuttujien (esim. korkokannat ja valuuttakurssit) väliset riippuvuussuhteet, ja käyttää sitä taloudellisten riskien hallinnassa, se voi käyttää kyseistä herkkyysanalyysiä kappaleessa 40 mainitun analyysin sijasta. Yhteisön on myös esitettävä tilinpäätöksessään:

(a) selvitys herkkyysanalyysin laatimisessa käytetystä menetelmästä sekä tärkeimmistä muuttujista ja toimitettujen tietojen taustalla olevista perusoletuksista;

(b) selvitys käytetyn menetelmän tavoitteesta ja rajoituksista, joita informaatiossa voi tämän seurauksena olla ja joiden vuoksi se ei täysin edusta kyseessä olevien varojen ja velkojen käypää arvoa.

Muita markkinariskejä koskevat tiedot

42 Mikäli kappaleen 40 tai 41 mukaisesti esitetty herkkyysanalyysi ei kuvasta rahoitusinstrumenttiin liittyvää riskiä (esimerkiksi sen vuoksi, että riskipositio vuoden lopussa ei kuvasta vuoden aikana esiintynyttä riskipositiota), yhteisön on esitettävä tilinpäätöksessään tämä tieto ja syyt, joiden vuoksi se ei katso herkkyysanalyysien olevan edustavia.

VOIMAANTULO JA SIIRTYMÄSÄÄNNÖT

43 Yhteisön on sovellettava tätä IFRS-standardia 1.1.2007 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Aikaisempi soveltaminen on suositeltavaa. Jos yhteisö soveltaa tätä IFRS-standardia aikaisemmin, tästä on annettava tieto.

44 Jos yhteisö soveltaa tätä IFRS-standardia aikaisemmin kuin 1.1.2006 alkavalla kaudella, sen ei tarvitse esittää vertailutietoja kappaleissa 31-42 vaadittujen rahoitusinstrumenteista johtuvien riskien luonnetta ja laajuutta koskevien tilinpäätöksessä esitettävien tietojen osalta.

IAS 30:N KUMOAMINEN

45 Tämä IFRS-standardi korvaa IAS 30:n *Pankkien ja muiden rahoituslaitosten tilinpäätöksissä esitettävät tiedot*.

LIITE A

Määritelmät

Tämä liite on kiinteä osa IFRS-standardia.

luottoriski	Riski, että rahoitusinstrumentin sopimusosapuoli ei pysty täyttämään velvoitettaan ja aiheuttaa siten toiselle osapuolelle taloudellisen tappion.
valuuttariski	Riski, että rahoitusinstrumentin käypä arvo tai vastaiset rahavirrat vaihtelevat valuuttakurssien muutoksista johtuen.
korkoriski	Riski, että rahoitusinstrumentin käypä arvo tai vastaiset rahavirrat vaihtelevat markkinakorkojen muutoksista johtuen.
maksuvalmius-riski	Riski, että yhteisöllä on vaikeuksia täyttää rahoitusvelkoihin liittyviä velvoitteita.
otetut lainat	Otetut lainat ovat rahoitusvelkoja, lukuun ottamatta normaalien luottoehtojen mukaisia lyhytaikaisia ostovelkoja.
markkinariski	Riski, että rahoitusinstrumentin käypä arvo tai vastaiset rahavirrat vaihtelevat markkinahintojen muutoksista johtuen. Markkinariskiin sisältyy kolmenlaista riskiä: **valuuttariski, korkoriski** ja **muut hintariskit**.
muu hintariski	Riski, että rahoitusinstrumentin käypä arvo tai vastaiset rahavirrat vaihtelevat markkinahintojen muutoksista johtuen (lukuun ottamatta korkoriskistä tai valuuttariskistä aiheutuvia muutoksia), riippumatta siitä, aiheutuvatko muutokset yksittäiseen arvopaperiin tai sen liikkeeseenlaskijaan liittyvistä tekijöistä vai kaikkiin markkinoilla oleviin samankaltaisin rahoitusinstrumentteihin vaikuttavista tekijöistä.
erääntyminen	Rahoitusvara on erääntynyt, kun vastapuoli ei ole suorittanut maksua sopimuksessa asetettuun määräaikaan mennessä.

Seuraavat termit on määritelty IAS 32:n kappaleessa 11 tai IAS 39:n kappaleessa 9 ja niitä käytetään IFRS-standardissa niille IAS 32:ssa ja IAS 39:ssä annetuissa merkityksissä.

— rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluvan erän jaksotettu hankintameno

— myytävissä olevat rahoitusvarat

— kirjaaminen pois taseesta

— johdannainen

— efektiivisen koron menetelmä

— oman pääoman ehtoinen instrumentti

— käypä arvo

— rahoitusvaroihin kuuluva erä

— rahoitusinstrumentti

— rahoitusvelka

— käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvaroihin ja -velkoihin kuuluva erä

— kaupankäyntitarkoituksessa pidettävä rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä

— ennakoitu liiketoimi

— suojausinstrumentti

— eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

— lainat ja muut saamiset

— selvityspäiväkäytännön mukainen osto tai myynti.

LIITE B

Soveltamisohjeistus

Tämä liite on kiinteä osa IFRS-standardia.

RAHOITUSINSTRUMENTTIEN RYHMITTELY JA TILINPÄÄTÖKSESSÄ VAADITTAVAT TIEDOT (KAPPALE 6)

B1 Kappaleen 6 mukaan yhteisön on jaettava rahoitusinstrumentit esitettävän informaation luonteen kannalta tarkoituksenmukaisiin ryhmiin, joissa otetaan huomioon instrumenttien ominaisuudet. Kappaleessa 6 kuvatut ryhmät ovat yhteisön määrittelemiä ja poikkeavat siten IAS 39:ssä määritellyistä rahoitusinstrumenttien ryhmistä (IAS 39:ssä määritellään, miten rahoitusinstrumentit arvostetaan ja mihin käyvän arvon muutokset kirjataan).

B2 Määritellessään rahoitusinstrumenttien ryhmiä yhteisön on vähintään:

(a) erotettava toisistaan jaksotettuun hankintamenoon arvostetut instrumentit ja käypään arvoon arvostetut instrumentit.

(b) kohdeltava tämän IFRS-standardin soveltamisalan ulkopuolelle jääviä rahoitusinstrumentteja erillisenä ryhmänä tai ryhminä.

B3 Yhteisö päättää tilanteestaan riippuen, kuinka tarkkoja yksityiskohtia se antaa tämän IFRS-standardin vaatimusten noudattamiseksi, miten se korostaa vaatimusten eri puolia ja miten se yhdistelee esitettäviä tietoja kokonaisuuksiksi yhdistämättä kuitenkaan ominaisuuksiltaan erilaisia tietoja. Esittämistavassa on löydettävä tasapaino siten, että tilinpäätöstä ei rasiteta runsailla yksityiskohdilla, jotka eivät ehkä auta tilinpäätöksen käyttäjiä, eikä toisaalta tehdä tärkeää informaatiota vaikeasti ymmärrettäväksi yhdistelemällä tietoja liikaa. Yhteisö ei esimerkiksi saa häivyttää tärkeää informaatiota merkityksettömien yksityiskohtien joukkoon. Yhteisön ei toisaalta myöskään pidä esittää informaatiota, joka yhdistelty niin pitkälle, etteivät tärkeät erot yksittäisten liiketoimien tai niihin liittyvien riskien välillä käy ilmi.

RAHOITUSINSTRUMENTTIEN MERKITYS TALOUDELLISEEN ASEMAAN JA TULOKSEEN

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat (kappaleet 10 ja 11)

B4 Jos yhteisö määrittää rahoitusvelan tulosvaikutteisesti kirjattavaksi, sen on kappaleen 10(a) mukaan esitettävä se osuus rahoitusvelan käyvän arvon muutoksesta, joka johtuu velan luottoriskissä tapahtuneista muutoksista. Kappaleen 10(a)(i) mukaan yhteisö voi määrittää tämän määrän siksi osuudeksi velan käyvän arvon muutoksesta, joka ei johdu markkinariskin aiheuttavista muutoksista markkinatilanteessa. Jos ainoat huomioon otettavat muutokset velan markkinatilanteessa ovat muutokset havaitussa (vertailu)korossa, määrä voidaan arvioida seuraavasti:

(a) Ensin yhteisö laskee velan sisäisen korkokannan kauden alussa käyttäen velan havaittua markkinahintaa ja sopimuksen mukaisia velasta johtuvia rahavirtoja kauden alussa. Tästä korkokannasta se vähentää havaitun (vertailu) koron kauden alussa ja saa näin selville instrumenttikohtaisen osuuden sisäisestä korkokannasta.

(b) Seuraavaksi yhteisö laskee velkaan liittyvien rahavirtojen nykyarvon käyttäen sopimuksen mukaisia velasta johtuvia rahavirtoja kauden lopussa ja diskonttauskorkoa, joka on yhtä suuri kuin (i) kauden lopun havaittu (vertailu) korko ja (ii) kohdan (a) mukaisesti määritetty instrumenttikohtainen osuus sisäisestä korkokannasta.

(c) Velan kauden lopun havaitun markkinahinnan ja kohdassa (c) määritetyn määrän välinen erotus on se käyvän arvon muutos, joka ei johdu havaitun (vertailu)koron muutoksista. Tämä määrä esitetään tilinpäätöksessä.

Tässä esimerkissä oletetaan, että muista tekijöistä kuin instrumentin luottoriskissä tapahtuvista muutoksista tai korkomuutoksista johtuvat käyvän arvon muutokset eivät ole merkittäviä. Jos esimerkin instrumenttiin sisältyy kytketty johdannainen, kytketyn johdannaisen käyvän arvon muutosta ei oteta huomioon määritettäessä kappaleen 10(a) mukaisesti esitettävää määrää.

Muut tilinpäätöksessä esitettävät tiedot — tilinpäätöksen laatimisperiaatteet (kappale 21)

B5 Kappaleessa 21 vaaditaan tilinpäätöksen laatimisessa käytetyn perusteen (tai perusteiden) ja muiden sellaisten tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden esittämistä, jotka ovat olennaisia tilinpäätöksen ymmärtämisen kannalta. Rahoitusinstrumenttien osalta tällaisia tietoja voivat olla merkiksi:

(a) käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvaroihin ja -velkoihin kuuluvien erien osalta:

(i) niiden rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluvien erien luonne, jotka yhteisö on määrittänyt tulosvaikutteisesti kirjattaviksi;

(ii) kriteerit, joiden perusteella rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluvat erät on määritetty näin alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä;

(iii) miten yhteisö on noudattanut IAS 39:n kappaleiden 9, 11A tai 12 vaatimuksia määrittämisen yhteydessä. IAS 39:ssä esitetyn käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavan rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluvan erän määritelmän kappaleen (b)(i) kohdan mukaisesti määritettyjen instrumenttien osalta tilinpäätöksessä on esitettävä myös sanallinen kuvaus arvostamisessa tai kirjaamisessa muutoin syntyvän epäjohdonmukaisuuden taustalla olevista olosuhteista. IAS 39:ssä esitetyn käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavan rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluvan erän määritelmän kappaleen (b)(ii) kohdan mukaisesti määritettyjen instrumenttien osalta tilinpäätöksessä on esitettävä myös sanallinen kuvaus siitä, miten määrittäminen tulosvaikutteisesti kirjattavaksi on yhdenmukaista yhteisön dokumentoidun riskinhallinta- tai investointistrategian kanssa.

(b) kriteerit, joiden perusteella rahoitusvarat on määritetty myytävissä oleviksi.

(c) onkoselvityspäiväkäytännön mukaiset rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjattu kaupantekopäivän vai selvityspäivän perusteella (katso IAS 39:n kappale 38).

(d) mikäli vähennyseriä on käytetty sellaisten rahoitusvarojen kirjanpitoarvon vähentämiseen, joiden arvo on luottotappioiden vuoksi alentunut:

(i) kriteerit sen määrittämiseksi, milloin sellaisten rahoitusvarojen kirjanpitoarvo on vähennetty suoraan, joiden arvo on alentunut (tai, jos kyseessä on kirjanpitoarvon vähentämisen peruuttaminen, lisätty suoraan), ja milloin on käytetty vähennyserää;

(ii) kriteerit, joiden perusteella vähennyserästä veloitetut määrät vähennetään sellaisten rahoitusvarojen kirjanpitoarvosta, joiden arvo on alentunut (katso kappale 16).

(e) miten kunkin rahoitusinstrumenttien ryhmän voitot tai tappiot on määritetty (katso kappale 20(a)) eli esimerkiksi sisältyykö käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen erien voittoihin tai tappioihin korko- tai osinkotuloja.

(f) kriteerit, joita yhteisö käyttää sen määrittämiseen, että on objektiivista näyttöä siitä, että on syntynyt arvonalentumistappio (katso kappale 20 (e)).

(g) jos muutoin erääntyneiden tai sellaisten rahoitusvarojen, joiden arvo olisi alentunut, ehdoista on neuvoteltu uudelleen, uudelleen neuvoteltujen ehtojen alaisten rahoitusvarojen tilinpäätöksen laatimisperiaatteet (katso kappale 36 (d)).

IAS 1:n kappaleessa 113 vaaditaan myös, että yhteisöt antavat joko merkittävien tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden yhteenvedossa tai muualla liitetiedoissa tiedot harkinnasta — muusta kuin arvioita edellyttävästä — jota johto on käyttänyt yhteisön noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja jolla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin.

RAHOITUSINSTRUMENTEISTA JOHTUVIEN RISKIEN LUONNE JA LAAJUUS (KAPPALEET 31-42)

B6 Kappaleiden 31-42 mukaisesti vaadittavat tiedot on annettava joko tilinpäätöksessä tai sisällytettävä siihen siten, että tilinpäätöksessä esitetään ristiviittauksia johonkin muuhun lausuntoon, kuten johdon selvitykseen tai riskiraporttiin, joka on tilinpäätöksen käyttäjien saatavilla samoin ehdoin ja samana ajankohtana kuin tilinpäätös. Ellei ristiviittauksin lisättyjä tietoja ole, tilinpäätös ei ole täydellinen.

Määrälliset tiedot (kappale 34)

B7 Kappaleessa 34(a) vaaditaan sisäisesti yhteisön johtoon kuuluville avainhenkilöille annettuun tietoon perustuvan määrällisen informaation esittämistä riskeistä, joille yhteisö on alttiina. Jos yhteisö käyttää useita menetelmiä riskien hallinnassa, yhteisön on esitettävä tilinpäätöksessä tiedot, jotka on saatu käyttämällä menetelmää tai menetelmiä, jotka antavat olennaisinta ja luotettavinta tietoa. IAS 8:ssa *Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet* käsitellään olennaisuutta ja luotettavuutta.

B8 Kappaleessa 34(c) vaaditaan tietojen esittämistä riskikeskittymistä. Riskikeskittymät johtuvat rahoitusinstrumenteista, joiden ominaispiirteet ovat samanlaiset ja joihin taloudellisten olosuhteiden tai muiden olosuhteiden muutokset vaikuttavat samalla tavalla. Riskikeskittymän tunnistaminen edellyttää johdolta harkintaa sekä yhteisön olosuhteiden huomioon ottamista. Riskikeskittymää koskevia tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja ovat:

(a) kuvaus siitä, miten johto määrittää keskittymät;

(b) kuvaus kullekin keskittymälle tunnusomaisista yhteisistä piirteistä (esim. vastapuoli, maantieteellinen alue, valuutta tai markkinat);

(c) kaikista niistä rahoitusinstrumenteista, joissa on tämä sama ominaispiirre, johtuvien riskien määrä.

Luottoriskin enimmäismäärä (kappale 36 (a))

B9 Kappaleessa 36(a) vaaditaan sen rahamäärän esittämistä, joka parhaiten kuvaa yhteisön luottoriskin enimmäismäärää. Rahoitusvaroihin kuuluvan erän yhteydessä tämä on tyypillisesti bruttokirjanpitoarvo, joka on nettomäärä seuraavista:

(a) kaikki IAS 32:n mukaisesti toisistaan vähennetyt määrät;

(b) kaikki IAS 39:n mukaisesti kirjatut arvonalennustappiot.

B10 Toimintoja, joista aiheutuu luottoriski ja joista muodostuu vastaava luottoriskin enimmäismäärä, ovat esimerkiksi seuraavat:

(a) lainojen ja saamisten myöntäminen asiakkaille ja talletusten sijoittaminen muihin yhteisöihin. Näissä tapauksissa luottoriskin enimmäismäärä on asianomaisten rahoitusvarojen kirjanpitoarvo.

(b) johdannaissopimusten, kuten valuutanvaihtoa koskevien sopimusten, koronvaihtosopimusten ja luottojohdannaissopimusten, tekeminen. Jos näin saadut varat arvostetaan käypään arvoon, luottoriskin enimmäismäärä tilinpäätöspäivänä on sama kuin kirjanpitoarvo.

(c) takausten myöntäminen. Tässä tapauksessa luottoriskin enimmäismäärä on enimmäissumma, jonka yhteisö saattaisi joutua maksamaan, jos takaukseen vedotaan. Summa voi olla merkittävästi suurempi kuin määrä, joka on kirjattu velaksi.

(d) sellaisen luottositoumuksen myöntäminen, joka on peruuttamaton kohteen käyttöajan aikana tai joka voidaan peruuttaa vain olennaisen epäedullisen muutoksen tapahtuessa. Jos myöntäjä ei voi toteuttaa luottositoumusta nettomääräisenä käteisvarana tai muuna rahoitusinstrumenttina, luottoriskin enimmäismäärä on sitoumuksen kokonaismäärä. Tämä johtuu siitä, että on epävarmaa, nostetaanko jokin nostamatta oleva osuus tulevaisuudessa. Määrä voi olla merkittävästi suurempi kuin määrä, joka on kirjattu velaksi.

Sopimukseen perustuvan erääntymisen analyysi (kappale 39(a))

B11 Laatiessaan kappaleessa 39(a) vaadittua sopimukseen perustuvan rahoitusvelkojen erääntymisen analyysia yhteisö käyttää harkintaansa sen määrittämiseen, millaisia juoksuaikoja käytetään. Yhteisö voi esimerkiksi määrittää, että seuraavat juoksuajat ovat sopivia:

(a) enintään kuukausi;

(b) yli kuukausi, mutta enintään kolme kuukautta;

(c) yli kolme kuukautta, mutta enintään yksi vuosi;

(d) yli vuosi, mutta enintään viisi vuotta.

B12 Jos vastapuoli saa päättää, milloin määrä maksetaan, velka sisällytetään sen aikaisimman päivän perusteella, jolloin yhteisöltä voidaan vaatia maksua. Esimerkiksi rahoitusvelat, joita yhteisö voi vaatia takaisin maksettaviksi pyynnöstä (esim. vaadittaessa maksettavat talletukset), sisällytetään aikaisimpaan juoksuaikaan.

B13 Jos yhteisö on sitoutunut asettamaan määrät saataville erinä, kukin erä sisällytetään siihen aikaisimpaan juoksuaikaan, jona yhteisöltä voidaan vaatia maksua. Esimerkiksi nostamaton luottositoumus sisällytetään siihen juoksuaikaan, johon sisältyy se aikaisin päivä, jona se voidaan nostaa.

B14 Erääntymisanalyysissä esitetyt määrät ovat sopimukseen perustuvia diskonttaamattomia rahavirtoja, esimerkiksi:

(a) bruttomääräiset rahoitusleasingvelvoitteet (ennen rahoitusmenojen vähentämistä);

(b) termiinisopimuksissa, jotka koskevat rahoitusvarojen ostoa käteisvaroja vastaan, määritellyt hinnat;

(c) nettomäärät vaihtuvakorkoisia velkoja/kiinteäkorkoisia saamisia koskevista sopimuksista, joiden osalta vaihdetaan nettomääräisiä rahavirtoja;

(d) sopimukseen perustuvat määrät, jotka on tarkoitus vaihtaa johdannaistyyppisessä rahoitusinstrumentissa (esim. valuutanvaihtosopimus), jonka osalta vaihdetaan bruttomääräisiä rahavirtoja;

(e) bruttomääräiset luottositoumukset.

Tällaiset diskonttaamattomat rahavirrat poikkeavat taseeseen merkitystä määrästä, koska taseeseen merkitty määrä perustuu diskontattuihin rahavirtoihin.

B15 Yhteisön on tarvittaessa esitettävä kappaleessa 39(a) vaaditussa sopimukseen perustuvan rahoitusvelkojen erääntymisen analyysissä johdannaistyyppisten rahoitusinstrumenttien analyysi erillään muiden rahoitusinstrumenttien analyysista. Johdannaistyyppisistä rahoitusinstrumenteista ja muista rahoitusinstrumenteista peräisin olevat rahavirrat voi olla hyvä erottaa toisistaan esimerkiksi silloin, jos johdannaistyyppisistä rahoitusinstrumenteista peräisin olevat rahavirrat toteutetaan bruttomääräisinä. Tämä voi tulla kyseeseen sen vuoksi, että lähteviin bruttomääräisiin rahavirtoihin voi liittyä myös tuleva rahavirta.

B16 Ellei maksettavaa määrää ole vahvistettu, tilinpäätöksessä esitettävä määrä määritetään viittaamalla tilinpäätöspäivänä vallitseviin olosuhteisiin. Esimerkiksi jos maksettava määrä vaihtelee indeksissä tapahtuvien muutosten mukaan, tilinpäätöksessä esitettävä määrä voi perustua indeksin tasoon tilinpäätöspäivänä.

Markkinariski — herkkyysanalyysi (kappaleet 40 ja 41)

B17 Kappaleessa 40(a) edellytetään herkkyysanalyysin tekemistä jokaisesta markkinariskistä, jolle yhteisö on alttiina. Kappaleen B3 mukaisesti yhteisö päättää, miten se yhdistelee esitettävät tiedot kokonaisuuksiksi, yhdistämättä kuitenkaan ominaisuuksiltaan erilaisia tietoja riskeistä, jotka aiheutuvat selvästi erilaisista taloudellisista ympäristöistä. Esimerkiksi:

(a) yhteisö, joka käy kauppaa rahoitusinstrumenteilla, voi esittää nämä tiedot erikseen kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusinstrumenttien osalta ja muiden instrumenttien osalta.

(b) yhteisö ei saa yhdistää markkinariskejä, jotka aiheutuvat hyperinflatorisilta alueilta, sellaisiin samoihin markkinariskeihin, jotka aiheutuvat hyvin alhaisen inflaation alueilta.

Jos yhteisöön kohdistuu vain yhdenlaisia markkinariskejä vain yhdessä taloudellisessa ympäristössä, sen ei pidä esittää eriteltyjä tietoja.

B18 Kappaleessa 40(a) vaaditaan herkkyysanalyysiä sen osoittamiseksi, miten kohtuullisen mahdolliset muutokset asianomaisessa riskimuuttujassa (esim. vallitsevat markkinakorot, valuuttakurssit, osakkeiden hinnat tai hyödykkeiden hinnat) vaikuttaisivat tuloslaskelmaan ja pääomaan. Tätä varten:

(a) yhteisöjen ei tarvitse määrittää, mikä kauden tulos olisi ollut, jos asianomaiset riskimuuttujat olisivat olleet erilaiset. Sen sijaan yhteisöjen on esitettävä, millaisia vaikutuksia tilinpäätöspäivän tuloslaskelmaan ja pääomaan olisi ollut sillä, jos kohtuullisen mahdollinen muutos asianomaisessa riskimuuttujassa olisi tapahtunut tilinpäätöspäivänä ja se olisi koskenut tuona päivänä vallinneita riskejä. Esimerkiksi jos yhteisöllä on vaihtuvakorkoinen velka vuoden lopussa, yhteisö esittäisi, miten kuluvan vuoden tuloslaskelmaan (eli korkokuluihin) olisi vaikuttanut se, jos korot olisivat vaihdelleet kohtuullisessa mahdollisessa vaihteluvälissä.

(b) yhteisöjen ei tarvitse esittää tietoja siitä, miten jokainen muutos asianomaisen riskimuuttujan kohtuullisessa mahdollisessa vaihteluvälissä olisi vaikuttanut tuloslaskelmaan ja omaan pääomaan. Riittää, kun ne esittävät kohtuullisen mahdollisen vaihteluvälin ääripäiden aiheuttamat vaikutukset.

B19 Määritettäessä, mikä on asianomaisen riskimuuttujan kohtuullisen mahdollinen muutos, yhteisön pitäisi ottaa huomioon:

(a) taloudelliset ympäristöt, joissa se toimii. Kohtuullisen mahdollisiin muutoksiin ei pidä sisällyttää epätodennäköisiä tai ”pahimpia” skenaarioita tai koettelemuksia. Jos taustalla olevan riskimuuttujan vaihtelu on vakaata, yhteisön ei myöskään tarvitse muuttaa arviotaan siitä, mikä on riskimuuttujan kohtuullisen mahdollisen muutos. Esimerkiksi voidaan olettaa, että korkotaso on 5 prosenttia ja yhteisö määrittää, että korkojen kohtuullisen mahdollinen vaihtelu on ± 50 korkopistettä. Se esittäisi tuloslaskelmaan ja omaan pääomaan kohdistuvan vaikutuksen, jos korko laskisi 4,5 prosenttiin tai nousisi 5,5 prosenttiin. Seuraavalla kaudella korko on noussut 5,5 prosenttiin. Yhteisö uskoo edelleen, että korko voi vaihdella ± 50 korkopistettä (eli että koron vaihtelu on vakaata). Yhteisö esittäisi tuloslaskelmaan ja omaan pääomaan kohdistuvan vaikutuksen, jos korko laskisi 5 prosenttiin tai nousisi 6 prosenttiin. Yhteisön ei tarvitsisi tarkistaa arviotaan, jonka mukaan korko voi kohtuullisen mahdollisesti vaihdella ± 50 korkopistettä, ellei todisteita ole siitä, että korot ovat muuttuneet merkittävästi ailahtelevammiksi.

(b) ajanjakso, jota sen arvio koskee. Herkkyysanalyysissä osoitetaan sellaisten muutosten vaikutukset, joiden uskotaan olevan kohtuullisen mahdollisia sen kauden aikana, kunnes yhteisö seuraavan kerran esittää vastaavat tiedot. Yleensä se on seuraava tilikausi.

B20 Kappaleen 41 mukaan yhteisö voi käyttää herkkyysanalyysia, joka kuvastaa riskimuuttajien välisiä riippuvuussuhteita, kuten *value-at-risk*-menetelmää, jos se käyttää tätä analyysia taloudellisten riskien hallinnassa. Tämä pätee, vaikka menetelmällä arvioitaisiin vain potentiaalista tappiota eikä potentiaalista voittoa. Yhteisö voi tällaisessa tapauksessa noudattaa kappaletta 41(a) esittämällä tiedot käytetystä *value-at-risk*-tyyppisestä mallista (esim. perustuuko malli Monte Carlo -simulaatioihin), selvityksen mallin toimintatavasta ja pääoletuksista (esim. pitoaika ja luotettavuustaso). Yhteisöt voivat myös esittää tiedot aikaisemmasta tarkkailukaudesta ja painotuksista, joita kyseisen kauden havaintoihin on sovellettu, selvityksen siitä, miten vaihtoehtoja on käsitelty laskelmissa ja mitä vaihteluita ja vastaavuuksia (tai vaihtoehtoisesti todennäköisyysjakaumiin liittyviä Monte Carlo -simulaatioita) on käytetty.

B21 Yhteisön on esitettävä herkkyysanalyysit koko liiketoiminnastaan, mutta se voi laatia erilaisia herkkyysanalyyseja eri rahoitusinstrumenttien ryhmien osalta.

Korkoriski

B22 *Korkoriski* liittyy taseeseen kirjattuihin korollisiin rahoitusinstrumentteihin (eli annettuihin lainoihin ja saamisiin ja vieraan pääoman ehtoisiin instrumentteihin) ja joihinkin sellaisiin rahoitusinstrumentteihin, joita ei ole kirjattu taseeseen (esim. eräät luottositoumukset).

Valuuttariski

B23 *Valuuttariski* liittyy rahoitusinstrumentteihin, jotka ovat ulkomaan rahan määräisiä eli määritetty jonakin muuna valuuttana kuin sinä toimintavaluuttana, jossa ne arvostetaan. Tämän IFRS-standardin yhteydessä valuuttariskillä ei tarkoiteta riskiä, joka liittyy rahoitusinstrumentteihin, jotka ovat ei-monetaarisia eriä, tai toimintavaluutan määräisiin rahoitusinstrumentteihin.

B24 Herkkyysanalyysi esitetään jokaisen sellaisen valuutan osalta, jonka vaihtelulle yhteisö on merkittävästi alttiina.

Muu hintariski

B25 *Muu hintariski* liittyy rahoitusinstrumentteihin silloin, kun esimerkiksi hyödykkeiden hinnoissa tai osakkeiden hinnoissa tapahtuu muutoksia. Kappaleen 40 noudattamiseksi yhteisö voi esittää tiedot vaikutuksista, jotka aiheutuvat tietyn osakemarkkinaindeksin, hyödykkeen hinnan tai muun riskimuuttujan laskusta. Esimerkiksi jos yhteisö myöntää jäännösarvotakauksia, jotka ovat rahoitusinstrumentteja, yhteisö esittää tiedot sen omaisuuserän arvon noususta tai laskusta, johon takausta sovelletaan.

B26 Kaksi esimerkkiä rahoitusinstrumenteista, joihin liittyy osakkeiden hintariski, ovat osakkeiden omistus toisessa yhteisössä ja sijoitus rahastossa, joka puolestaan omistaa sijoituksia oman pääoman ehtoisissa instrumenteissa. Muita esimerkkejä ovat termiinisopimukset ja oman pääoman ehtoisen instrumentin tietyn osuuden osto- tai myyntioptiot sekä osakkeiden hintoihin indeksoidut swap-sopimukset. Tällaisten rahoitusinstrumenttien käypään arvoon vaikuttavat kohde-etuuksina olevien oman pääoman ehtoisten instrumenttien markkinahintojen muutokset.

B27 Kappaleen 40(a) mukaan tuloksen (joka syntyy esimerkiksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokitelluista instrumenteista ja myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonalennuksista) herkkyyttä koskevat tiedot esitetään erillään pääoman (joka syntyy esimerkiksi myytävissä oleviksi luokitelluista instrumenteista) herkkyyttä koskevista tiedoista.

B28 Rahoitusinstrumentteja, jotka yhteisö luokittelee oman pääoman ehtoisiksi instrumenteiksi, ei arvosteta uudelleen. Kyseisten instrumenttien osakehintariski ei vaikuta tulokseen eikä pääomaan. Herkkyysanalyysia ei siten tarvita.

LIITE C

Muutokset muihin IFRS-standardeihin

Tämän liitteen sisältämiä muutoksia on sovellettava 1.1.2007 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Jos yhteisö soveltaa tätä IFRS-standardia aikaisemmalla kaudella, näitä muutoksia on sovellettava kyseisellä aikaisemmalla kaudella. Muutettujen kappaleiden uusi teksti on alleviivattu ja poistettu teksti on pyyhitty yli.

C1 Kansainvälisiin IFRS-tilinpäätösstandardeihin, mukaan luettuina kansainväliset IAS-tilinpäätösstandardit ja tulkinnat, sisältyvät viittaukset IAS 32:een *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksissä esitettävät tiedot ja esittämistapa* korvataan viittauksilla IAS 32:een *Rahoitusinstrumentit: esittämistapa*, ellei jäljempänä ole toisin mainittu.

C2 IAS 32:een *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksissä esitettävät tiedot ja esittämistapa* (sellaisena kuin se on tarkistettuna vuonna 2003) tehdään seuraavat muutokset.

Nimi muutetaan seuraavaksi: ”IAS 32 *Rahoitusinstrumentit*: esittämistapa”.

Kappale 1 poistetaan ja kappaleet 2-4(a) muutetaan seuraavasti:

2 Tämän standardin tarkoituksena on asettaa periaatteet, joita sovelletaan rahoitusinstrumenttien esittämiseen velkoina tai pääomana sekä rahoitusvarojen ja -velkojen netottamiseen. Se koskee rahoitusinstrumenttien luokittelua liikkeeseenlaskijan näkökulmasta katsottuna rahoitusvaroihin, rahoitusvelkoihin ja oman pääoman ehtoisiin instrumentteihin, niihin liittyvien korkojen, osinkojen, voittojen ja tappioiden luokittelua sekä tilanteita, joissa rahoitusvarat ja -velat netotetaan keskenään.

3 Tämän standardin sisältämät periaatteet täydentävät rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaamista ja arvostamista koskevia IAS 39:n *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* periaatteita ja niihin liittyvien tietojen esittämistä tilinpäätöksessä koskevia IFRS 7:n *Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot* periaatteita.

SOVELTAMISALA

4 Tätä standardia on sovellettava kaikkien yhteisöjen kaikkiin rahoitusinstrumentteihin lukuun ottamatta seuraavia:

(a) sellaiset osuudet tytär-, osakkuus- ja yhteisyrityksissä, joita käsitellään kirjanpidossa IAS 27:n *Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös*, IAS 28:n *Sijoitukset osakkuusyrityksiin* tai IAS 31:n *Osuudet yhteisyrityksissä* mukaisesti. Eräissä tapauksissa yhteisö voi kuitenkin IAS 27:n, IAS 28:n tai IAS 31:n nojalla käsitellä tytär-, osakkuus- ja yhteisyrityksissä omistamansa osuudet kirjanpidossa käyttämällä IAS 39:ää; tällaisissa tapauksissa yhteisöjen on sovellettava tähän standardiin sisältyvien, tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskevien vaatimusten lisäksi IAS 27:n, IAS 28:n tai IAS 31:n mukaisia vaatimuksia tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista. Yhteisöjen on sove llettava tätä standardia myös kaikkiin johdannaisiin, jotka ovat sidoksissa osuuksiin tytär-, osuus- tai yhteisyrityksissä.

Kappaleet 5 ja 7 poistetaan.

Kappaleen 40 toinen lause muutetaan seuraavasti:

40 … Tämän standardin lisäksi korkojen ja osinkojen esittämistä koskevia vaatimuksia sisältyy standardeihin IAS 1 sekä IFRS 7.

Kappaleen 47 viimeinen lause muutetaan seuraavasti:

47 … Silloin kun yhteisöllä on kuittausoikeus mutta se ei aio toteuttaa oikeutta ja velvoitetta nettomääräisenä eikä realisoida varoja ja suorittaa velkaa samanaikaisesti, kyseisen oikeuden vaikutus yhteisön luottoriskiin esitetään tilinpäätöksessä IFRS 7:n kappaleen 36 mukaisesti.

Kappaleen 50 viimeinen lause muutetaan seuraavasti:

50 … Silloin kun yleiseen netotussopimukseen kuuluvia rahoitusvaroja ja -velkoja ei vähennetä toisistaan, sopimuksen vaikutus yhteisön luottoriskiin esitetään tilinpäätöksessä IFRS 7:n kappaleen 36 mukaisesti.

Kappaleet 51-95 poistetaan.

Kappaleeseen 98 liitetään seuraava alaviite:

IASB sijoitti elokuussa 2005 kaikki rahoitusinstrumentteihin liittyvät tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskevat vaatimukset IFRS 7:ään *Rahoitusinstrumentit*: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot.

Liitteen (Soveltamisohjeistus) kappaleet AG24 ja AG40 sekä kappaleen AG39 viimeinen lause poistetaan.

C3 IAS 1:een *Tilinpäätöksen esittäminen* tehdään seuraavat muutokset.

Kappale 4 poistetaan.

Kappaleessa 56 ”IAS 32” korvataan seuraavalla: ”IFRS 7 *Rahoitusinstrumentit*: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot” ja kappaleissa 105(d)(ii) ja 124 ”IAS 32” korvataan ”IRFS 7”:llä.

Kappaleen 71(b) viimeinen lause muutetaan seuraavasti:

71(b) … Esimerkiksi rahoituslaitos voi muuttaa edellä mainittuja nimikkeitä voidakseen antaa informaatiota, joka on olennaista rahoituslaitoksen toiminnan kannalta.

Kappaleen 84 neljäs lause muutetaan seuraavasti:

84 … Esimerkiksi rahoituslaitos voi muuttaa nimikkeitä pystyäkseen antamaan informaatiota, joka on olennaista rahoituslaitoksen toiminnan kannalta.

C4 IAS 14:ään *Segmenttiraportointi* tehdään seuraavat muutokset.

Kappaleissa 27(a) ja (b), 31, 32, 46 ja 74 sanat ”hallitukselle ja toimitusjohtajalle” korvataan sanoilla ”johtoon kuuluville avainhenkilöille”.

Kappaleissa 27(b), 30 ja 32 sanat ”hallitus ja toimiva johto” (eri sijamuodoissa) korvataan sanoilla ”johtoon kuuluvat avainhenkilöt” (sopivissa sijamuodoissa).

Kappaleen 27 ensimmäinen lause muutetaan seuraavasti:

27 Yrityksen sisäinen organisaatio- ja johtamisrakenne ja sisäinen taloudellinen raportointi johtoon kuuluville avainhenkilöille (esimerkiksi hallitukselle ja toimitusjohtajalle) ovat tavallisesti perustana määriteltäessä yrityksen riskien ja kannattavuuden pääasiallista lähdettä ja niiden luonnetta ja siten myös määritettäessä, kumpi raportointimuoto on ensisijainen ja kumpi toissijainen, alakohdissa (a) ja (b) tarkoitettuja tapauksia lukuun ottamatta: …

Kappaleen 28 kolmas lause muutetaan seuraavasti:

28 … Harvoja poikkeuksia lukuun ottamatta yritys siis esittää segmentti-informaation tilinpäätöksessään samalla perusteella kuin millä sisäisesti raportoidaan johtoon kuuluville avainhenkilöille. …

Kappaleen 33 ensimmäinen lause muutetaan seuraavasti:

33 Tämän standardin mukaan useimmat yritykset määrittelevät liiketoiminnallisiksi ja maantieteellisiksi segmenteiksi ne organisaatioyksiköt, joita koskevaa informaatiota raportoidaan johtoon kuuluville avainhenkilöille tai toimitusjohtajalle (korkein toiminnallisia päätöksiä tekevä taho, joka saattaa joissakin tapauksissa koostua useista henkilöistä) kunkin yksikön toteutuneen tuloksen arvioimista ja vastaista resurssien kohdistamista koskevaa päätöksentekoa varten. …

C5 IAS 17:n *Vuokrasopimukset* kappaleessa 31 sanat ”IAS 32:n *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot ja esittämistapa*” korvataan sanoilla ”IFRS 7:n *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot*”, ja kappaleissa 35, 47 ja 56 ”IAS 32” korvataan ”IFRS 7”:llä.

C6 IAS 33:n *Osakekohtainen tulos* kappaleessa 72 ”IAS 32” korvataan seuraavalla: ”IFRS 7 *Rahoitusinstrumentit*: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot”.

C7 IAS 39:ään *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* (sellaisena kuin se on muutettuna huhtikuussa 2005) tehdään seuraavat muutokset.

Kappale 1 muutetaan seuraavasti:

1 Tämän standardin tarkoituksena on määrittää kirjaus- ja arvostusperiaatteet, joita sovelletaan rahoitusvaroihin, rahoitusvelkoihin ja joihinkin muiden kuin rahoituserien osto- ja myyntisopimuksiin. Rahoitusinstrumenttien esittämistapaa koskevat vaatimukset asetetaan IAS 32:ssa *Rahoitusinstrumentit: esittämistapa*. Rahoitusinstrumenteista tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskevat vaatimukset asetetaan IFRS 7:ssä *Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot*.

Kappaleessa 45 ”IAS 32” korvataan ”IFRS 7”:llä.

Kappale 48 muutetaan seuraavasti:

48 Kun yhteisö tätä standardia, IAS 32:ta tai IFRS 7:ää soveltaessaan määrittää rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvelan käypää arvoa, sen on sovellettava liitteen A kappaleita AG69-AG82.

C8 IAS 39:ään *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* (sellaisena kuin se on muutettuna kesäkuussa 2005) tehdään seuraavat muutokset.

Kappaleessa 9 oleva käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavan rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluvan erän määritelmä muutetaan seuraavasti:

… IFRS 7:n kappaleissa 9-11 ja B4 vaaditaan yhteisöä esittämään tilinpäätöksessään tietoja rahoitusvaroista ja -veloista, jotka se on määrittänyt tulosvaikutteisesti kirjattaviksi, …

C9 IFRS 1:ssä *Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto* muutetaan kappaletta 36A ja siihen lisätään otsikko ja kappale 36C seuraavasti:

36A Jos yhteisö ottaa IFRS-standardit käyttöön aikaisemmin kuin 1.1.2006, sen on esitettävä ensimmäisessä IFRS-tilinpäätöksessään vertailutiedot vähintään yhdeltä vuodelta, mutta näiden vertailutietojen ei tarvitse olla IAS 32:n, IAS 39:n tai IFRS 4:n mukaisia. Jos yhteisö esittää ensimmäisenä siirtymisvuonna vertailutiedot, jotka eivät ole IAS 32:n, IAS 39:n tai IFRS 4:n mukaisia, sen on:

(a) sovellettava vertailutiedoissa aiemman tilinpäätösnormiston kirjaamis- ja arvostamisvaatimuksia IAS 32:n ja IAS 39:n soveltamisalaan kuuluviin rahoitusinstrumentteihin ja IFRS 4:n soveltamisalaan kuuluviin vakuutussopimuksiin;

…

Jos yhteisö esittää vertailutiedot, jotka eivät ole IAS 32:n, IAS 39:n ja IFRS 4:n mukaisia, ”IFRS-standardeihin siirtymispäivää” koskevien viittausten on tarkoitettava yksinomaan kyseisten standardien osalta ensimmäisen IFRS-tilikauden alkua. Tällaisten yhteisöjen on noudatettava IAS 1:n kappaletta 15(c), joka koskee lisätietojen antamista silloin, kun IFRS-standardien nimenomaisten vaatimusten mukaiset tiedot eivät ole riittäviä, jotta käyttäjät pystyisivät ymmärtämään, miten tietyt liiketoimet, muut tapahtumat ja olosuhteet ovat vaikuttaneet yhteisön taloudelliseen asemaan ja taloudelliseen tulokseen.

Vapautus vaatimuksesta toimittaa tilinpäätöksessä vertailutietoja IFRS 7:n mukaisesti

36C Yhteisön, joka ottaa IFRS-standardit käyttöön aikaisemmin kuin 1.1.2006 ja päättää soveltaa IFRS 7:ää *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot* ensimmäisessä IFRS-tilinpäätöksessään, ei tarvitse esittää IFRS 7:ssä vaadittuja vertailutietoja kyseisessä tilinpäätöksessä.

C10 IFRS 4:ään *Vakuutussopimukset* tehdään seuraavat muutokset.

Kappale 2(b) muutetaan seuraavasti:

(b) liikkeeseen laskemiinsa rahoitusinstrumentteihin, joihin sisältyy *oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä* (katso kappale 35). IFRS 7:n *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot* mukaan tilinpäätöksessä on esitettävä rahoitusinstrumentteja koskevia tietoja, joihin kuuluvat myös tiedot tällaisia oikeuksia sisältävistä rahoitusinstrumenteista.

Kappale 35(d) lisätään seuraavasti:

(d) vaikka nämä sopimukset ovat rahoitusinstrumentteja, liikkeeseenlaskija, joka soveltaa IFRS 7:n kappaletta 19(b) sopimuksiin, joihin sisältyy oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä, esittää tilinpäätöksessä tulosvaikutteisesti kirjatun korkokulujen kokonaismäärän, mutta hänen ei tarvitse laskea kyseisiä korkokuluja efektiivisen koron menetelmän mukaan.

Kappaleen 37 jälkeistä otsikkoa ja kappaleita 38 ja 39 muutetaan ja kappale 39A lisätään seuraavasti:

Vakuutussopimuksista johtuvien riskien luonne ja laajuus

38 Vakuutuksenantajan on esitettävä tilinpäätöksessään tiedot, jotka auttavat tilinpäätöksen käyttäjiä arvioimaan vakuutussopimuksista syntyvien riskien luonnetta ja laajuutta.

39 Kappaleen 38 noudattamiseksi vakuutuksenantajan on esitettävä tilinpäätöksessään:

(a) vakuutussopimuksista johtuvien riskien hallinnan tavoitteet, menettelytavat ja prosessit ja näiden riskien hallinnassa käytetyt keinot.

(b) [poistetaan]

(c) *vakuutusriskiä* koskevat tiedot (sekä ennen jälleenvakuutuksen avulla tapahtuvaa riskien pienentämistä että sen jälkeen) mukaan lukien seuraavat tiedot:

(i) herkkyys vakuutusriskeille (ks. kappale 39A).

(ii) vakuutusriskikeskittymät, mukaan luettuna kuvaus siitä, miten johto määrittää riskikeskittymät, ja kuvaus keskittymille yhteisistä tunnusomaisista piirteistä (esim. vakuutetun tapahtuman tyyppi, maantieteellinen alue tai valuutta).

(iii) toteutuneet korvaukset verrattuina aikaisempiin arvioihin (toisin sanoen korvauskehitys). Korvauskehitystä koskevat tiedot on esitettävä alkaen varhaisimmasta kaudesta, jonka aikana on tapahtunut sellainen merkittävä vahinko, josta maksettavien korvausten määrään ja ajoittumiseen liittyy edelleen epävarmuutta, mutta tietoja ei tarvitse esittää kymmentä vuotta pitemmältä ajalta. Vakuutuksenantajan ei tarvitse esittää näitä tietoja korvauksista, joita koskevien maksujen määrään ja ajoittumiseen liittyvä epävarmuus poistuu tavallisesti yhden vuoden kuluessa.

(d) luottoriskiä, maksuvalmiusriskiä ja markkinariskiä koskevat tiedot, jotka olisi esitettävä IFRS 7:n kappaleiden 31-42 mukaan, jos vakuutussopimukset kuuluisivat IFRS 7:n soveltamisalaan. Kuitenkin:

(i) vakuutuksenantajan ei tarvitse laatia IFRS 7:n kappaleessa 39(a) vaadittua erääntymisanalyysiä, jos se esittää sen sijaan tilinpäätöksessä tiedot kirjatuista vakuutusveloista johtuvien lähtevien nettomääräisten rahavirtojen arvoidusta ajankohdasta. Se voidaan esittää taseeseen kirjattujen määrien analyysina, joka perustuu arvioituun ajoitukseen.

(ii) jos vakuutuksenantaja käyttää vaihtoehtoista menetelmää markkinaolosuhteita koskevan herkkyyden hallinnassa, kuten kytketyn arvon analyysia, se voi käyttää kyseistä herkkyysanalyysia IFRS 7:n kappaleen 40(a) vaatimukseen vastaamiseksi. Vakuutuksenantajan on tällaisessa tapauksessa esitettävä tilinpäätöksessä myös IFRS 7:n kappaleessa 41 vaaditut tiedot.

(e) tiedot markkinariskeistä, jotka johtuvat pääsopimuksena olevaan vakuutussopimukseen kytketyistä johdannaisista, jos vakuutuksenantajan ei tarvitse arvostaa kytkettyjä johdannaisia käypään arvoon eikä se muutoin sitä tee.

39A Vakuutuksenantajan on esitettävä tilinpäätöksessä kappaleen 39(b)(i) noudattamiseksi joko kohdassa (a) tai (b) vaaditut tiedot:

(a) herkkyysanalyysi, josta käy ilmi, miten kyseisenä tilinpäätöspäivänä kohtuullisen mahdolliset muutokset asianomaisessa riskimuuttujassa olisivat vaikuttaneet tuloslaskelmaan ja omaan pääomaan; herkkyysanalyysin laatimisessa käytetyt menetelmät ja oletukset, sekä mahdolliset käytettyjen menetelmien ja oletusten muutokset edelliseen kauteen verrattuna. Jos vakuutuksenantaja kuitenkin käyttää vaihtoehtoista menetelmää markkinaolosuhteita koskevan herkkyyden hallinnassa, kuten kytketyn arvon analyysia, se voi täyttää tämän vaatimuksen esittämällä tilinpäätöksessä kyseisen vaihtoehtoisen herkkyysanalyysin ja IFRS 7:n kappaleessa 41 vaaditut tiedot.

(b) laadullista tietoa herkkyydestä ja tietoa sellaisista vakuutussopimusten ehdoista, joilla on olennaisia vaikutuksia vakuutuksenantajan vastaisen kassavirran määrään, ajoitukseen ja epävarmuuteen.

LIITE D

Muutokset IFRS 7:ään, jos muutoksia IAS 39:ään Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen — *Käyvän arvon vaihtoehto* ei sovelleta

IASB julkaisi kesäkuussa 2005 muutoksia IAS 39:ään Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen — Käyvän arvon vaihtoehto. *Muutoksia on sovellettava 1.1.2006 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Jos yhteisö soveltaa IFRS 7:ää aikaisemmin kuin 1.1.2006 alkavalla kaudella ja se ei sovella kyseisiä muutoksia IAS 39:ään, sen on tehtävä IFRS 7:ään seuraavat muutokset kyseisen kauden aikana. Muutettujen kappaleiden uusi teksti on alleviivattu ja poistettu teksti on pyyhitty yli.*

D1 Kappaleita 9 ja 11 edeltävä otsikko muutetaan seuraavasti ja kappale 9 poistetaan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

11 Yhteisön on esitettävä tilinpäätöksessään:

(a) menetelmät, joita on käytetty kappaleen 10(a) vaatimusten noudattamiseen.

(b) jos yhteisö katsoo, että tiedot, jotka se on esittänyt kappaleen 10(a) vaatimusten noudattamiseksi, eivät kuvasta todenmukaisesti sitä rahoitusvelkojen käyvän arvon muutosta, joka johtuu luottoriskissä tapahtuneista muutoksista, tähän päätelmään johtaneet syyt ja sen mielestä olennaiset tosiseikat.

Kappale B5(a) muutetaan seuraavasti:

(a) kriteerit, joiden perusteella rahoitusvaroihin ja -velkoihin kuuluvat erät määritetään alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi.

Muutokset IAS 1:een *Tilinpäätöksen esittäminen*

Tässä asiakirjassa esitetään muutoksia IAS 1:een *Tilinpäätöksen esittäminen*. Muutoksissa viimeistellään osa ehdotuksista, jotka sisältyivät heinäkuussa 2004 julkaistuun luonnokseen 7 *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot* (ED 7). Loput ED 7:ään sisältyneistä ehdotuksista viimeisteltiin IFRS 7:ssä *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot*.

Yhteisöjen on sovellettava tässä asiakirjassa esitettyjä muutoksia 1.1.2007 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Aikaisempi soveltaminen on suositeltavaa.

Lisätään standardiin otsikko ja kappaleet 124A–124C seuraavasti.

Pääoma

124A Yhteisön on esitettävä tiedot, joiden perusteella sen tilinpäätöksen käyttäjät voivat arvioida pääoman hallintaa koskevat yhteisön tavoitteet, periaatteet ja prosessit.

124B Yhteisön on esitettävä kappaleen 124A mukaisesti seuraavat tiedot:

(a) sen pääoman hallintaa koskevista tavoitteista, periaatteista ja prosesseista laadulliset tiedot, jotka sisältävät seuraavat tiedot (mutta eivät rajoitu niihin):

(i) kuvaus sen hallinnoimasta pääomasta;

(ii) kun yhteisöön sovelletaan ulkopuolisia pääomavaatimuksia, näiden vaatimusten luonne ja tieto siitä, miten nämä vaatimukset on sisällytetty pääoman hallintaan;

sekä

(iii) tieto siitä, miten yhteisö täyttää pääoman hallintaa koskevat tavoitteensa.

(b) määrälliset yhteenvetotiedot yhteisön hallinnoimasta pääomasta. Osa yhteisöistä pitää tiettyjä rahoitusvelkoja (esimerkiksi tiettyjä huonommassa etuoikeusasemassa olevan velan muotoja) osana pääomaa. Toiset yhteisöt eivät laske pääomaan tiettyjä oman pääoman eriä (esimerkiksi rahavirran suojauksista syntyviä eriä).

(c) mahdolliset muutokset kohdissa (a) ja (b) edeltävään tilikauteen verrattuna.

(d) tieto siitä, onko yhteisö noudattanut tilikauden aikana siihen sovellettavia ulkopuolisia pääomavaatimuksia.

(e) kun yhteisö ei ole noudattanut tällaisia ulkopuolisia pääomavaatimuksia, vaatimusten noudattamatta jättämisen seuraukset.

Näiden tilinpäätöksessä esitettävien tietojen on perustuttava yhteisön johtoon kuuluville avainhenkilöille sisäisesti annettuihin tietoihin.

124C Yhteisö voi hallinnoida pääomaa monin tavoin, ja siihen voidaan soveltaa monia eri pääomavaatimuksia. Esimerkiksi konserniin voi kuulua vakuutustoimintaa ja pankkitoimintaa harjoittavia yhteisöjä, ja nämä yhteisöt voivat lisäksi toimia eri lainkäyttöalueilla. Kun pääomavaatimuksista ja pääoman hallinnasta esitettävät yhteenvetotiedot eivät anna hyödyllistä informaatiota tai kun ne vääristävät yhteisön pääomavarojen ymmärtämistä tilinpäätöksen käyttäjän kannalta, yhteisön on esitettävä erilliset tiedot kustakin yhteisöön sovellettavasta pääomavaatimuksesta.

Muutokset kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin

IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen*

IFRS 4 *Vakuutussopimukset*

Takaussopimukset

MUUTOKSET STANDARDEIHIN

Tällä asiakirjalla muutetaan seuraavia standardeja: IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* ja IFRS 4 *Vakuutussopimukset* sekä näistä muutoksista johtuen seuraavia standardeja: IAS 32 *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot ja esittämistapa* ja IFRS 7 *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot*. Tämä asiakirja sisältää muutoksia myös seuraaviin: IAS 39:n ja IFRS 4:n johtopäätösten perustelut, IFRS 4:n soveltamisohjeistus, IAS 37:n *Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat* liite C. Muutokset perustuvat ehdotuksiin, jotka sisältyivät heinäkuussa 2004 julkaistuun asiakirjaan Exposure Draft of Proposed Amendments to IAS 39 and IFRS 4 — *Financial Guarantee Contracts and Credit Insurance*.

Yhteisöjen on sovellettava näitä muutoksia 1.1.2006 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Aikaisempi soveltaminen on suositeltavaa. Jos yhteisö soveltaa näitä muutoksia aikaisemmin, tästä on annettava tieto.

MUUTOKSET IAS 39:ÄÄN

Standardin kappale 3 poistetaan ja kappaleita 2(e), 2(h), 4 ja 47 muutetaan. Kappaleessa 9 muutetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavan rahoitusvelan määritelmää ja lisätään uusi määritelmä myytävissä olevien rahoitusvarojen määritelmän perään. Kappale AG4 numeroidaan uudelleen AG3A:ksi ja kappaletta AG4A muutetaan ja se numeroidaan uudelleen AG4:ksi. Standardiin lisätään uudet kappaleet AG4A ja 103B.

Kappale 43 on esitetty jäljempänä käytännöllisyyssyistä, vaikka sitä ei ole muutettu.

Kappaleisiin 2(h) ja 47(d) tehtävillä muutoksilla eräitä luottositoumuksia koskevat arvostamisvaatimukset siirtyvät standardin jaksosta ”soveltamisala” jaksoon ”arvostaminen”, mutta vaatimukset eivät muutu.

2 Kaikkien yhteisöjen on sovellettava tätä standardia kaiken tyyppisiin rahoitusinstrumentteihin lukuun ottamatta seuraavia:

…

(e) oikeudet ja velvoitteet, jotka johtuvat (i) IFRS 4:ssä *Vakuutussopimukset* määritellyistä vakuutussopimuksista, lukuun ottamatta sellaisesta vakuutussopimuksesta johtuvia myyjäosapuolen oikeuksia ja velvoitteita, joka on kappaleessa 9 esitetyn takaussopimuksen määritelmän mukainen, tai (ii) IFRS 4:n soveltamisalaan siitä syystä kuuluvasta sopimuksesta, että siihen sisältyy oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä. Tätä standardia sovelletaan kuitenkin IFRS 4:n soveltamisalaan kuuluvaan sopimukseen kytkettyihin johdannaisiin, ellei johdannainen ole itse IFRS 4:n soveltamisalaan kuuluva sopimus (katso kappaleet 10-13 ja liitteen A kappaleet AG27-AG33). Lisäksi jos takaussopimuksen myyjäosapuoli on aiemmin nimenomaisesti vakuuttanut pitävänsä kyseistä sopimusta vakuutussopimuksena ja on käyttänyt vakuutussopimuksiin sovellettavaa kirjanpitokäsittelyä, hän voi valita, soveltaako kyseiseen takaussopimukseen tätä standardia vai IFRS 4:ää (katso kappaleet AG4 ja AG4A). Myyjäosapuoli voi tehdä valinnan sopimuskohtaisesti, mutta valinta on kunkin sopimuksen osalta peruuttamaton.

…

(h) luottositoumukset, lukuun ottamatta kappaleessa 4 kuvattuja luottositoumuksia. Luottositoumuksen myöntäjän on sovellettava IAS 37:ää muihin luottositoumuksiin, jotka eivät kuulu tämän standardin soveltamisalaan. Tämän standardin määräyksiä taseesta pois kirjaamisesta sovelletaan kuitenkin kaikkiin luottositoumuksiin (katso kappaleet 15-42 ja liitteen A kappaleet AG36-AG63).

4 Seuraavat luottositoumukset kuuluvat tämän standardin soveltamisalaan:

(a) luottositoumukset, jotka yhteisö määrittää käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusveloiksi. Jos yhteisön aikaisempana käytäntönä on ollut luottositoumuksista syntyvien omaisuuserien myyminen pian niiden syntymisen jälkeen, sen on sovellettava tätä standardia kaikkiin samaan ryhmään kuuluviin luottositoumuksiinsa.

(b) luottositoumukset, jotka voidaan toteuttaa nettomääräisinä joko käteisvaroina tai luovuttamalla tai antamalla muun rahoitusinstrumentin. Tällaiset luottositoumukset ovat johdannaisia. Luottositoumusta ei katsota nettomääräisesti toteutettavaksi pelkästään sillä perusteella, että laina nostetaan erissä (esimerkiksi rakentamista varten myönnettävä kiinnelaina, jota nostetaan rakennustyön edistymisen mukaan määräytyvissä erissä).

(c) sitoumukset antaa laina alle markkinakoron. Kappaleessa 47(d) määritellään tällaisista luottositoumuksista syntyvien velkojen myöhempi arvostaminen.

9 …

Neljän rahoitusinstrumenttien ryhmän määritelmät

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä **on rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä, joka täyttää kumman tahansa seuraavista ehdoista.**

(a) Se luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi. Rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi, jos:

…

(iii) se on johdannainen (lukuun ottamatta johdannaista, joka on takaussopimus tai joka on nimenomaisesti määritetty suojausinstrumentiksi ja on sellaisena tehokas).

…

Takaussopimuksen määritelmä

Takaussopimus **on sopimus, joka edellyttää takaajaa suorittamaan määrättyjä maksuja haltijalle syntyvän tappion korvaamiseksi, kun määrätty velallinen laiminlyö maksun velkainstrumentin alkuperäisten tai muutettujen ehtojen mukaisena eräpäivänä.**

…

Rahoitusvarojen ja -velkojen alkuperäinen arvostaminen

43 Kun rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä merkitään alun perin kirjanpitoon, yhteisön on arvostettava se käypään arvoon, johon lisätään kyseisen rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluvan erän hankinnasta tai liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot silloin, kun kyseessä on sellainen rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Rahoitusvelkojen myöhempi arvostaminen

47 Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen yhteisön on arvostettava kaikki rahoitusvelat jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmää käyttäen lukuun ottamatta seuraavia:

(a) käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat. Tällaiset velat, johdannaisvelat mukaan lukien, on arvostettava käypään arvoon lukuun ottamatta johdannaisvelkaa, jonka kohde-etuutena on noteeraamaton oman pääoman ehtoinen instrumentti, jonka käypä arvo ei ole määritettävissä luotettavasti, ja jonka suorittamiseksi on luovutettava tällainen noteeraamaton oman pääoman ehtoinen instrumentti; nämä on arvostettava hankintamenoon.

(b) rahoitusvelat, jotka syntyvät, kun rahoitusvaroihin kuuluvan erän siirto ei täytä taseesta pois kirjaamisen edellytyksiä tai kun sovelletaan yhteisöllä säilyvään intressiin perustuvaa lähestymistapaa. Kappaleet 29 ja 31 koskevat tällaisten rahoitusvelkojen arvostamista.

(c) kappaleessa 9 esitetyn määritelmän mukaiset takaussopimukset. Tällaisen takauksen antajan on arvostettava se alkuperäisen kirjaamisen jälkeen (ellei kappaletta 47(a) tai (b) sovelleta):

(i) IAS 37:n *Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat* mukaisesti kirjattavaan määrään;

tai

(ii) sitä suurempaan alun perin kirjattuun määrään (katso kappale 43), josta on vähennetty IAS 18:n *Tuotot* mukaisesti kirjattavat kertyneet jaksotukset, milloin tämä on asianmukaista.

(d) sitoumukset antaa laina alle markkinakoron. Luottositoumuksen myöntäjän on arvostettava se alkuperäisen kirjaamisen jälkeen (ellei kappaletta 47(a) sovelleta):

(i) IAS 37:n mukaisesti kirjattavaan määrään;

tai

(ii) sitä suurempaan alun perin kirjattuun määrään (katso kappale 43), josta on vähennetty IAS 18:n mukaisesti kirjattavat kertyneet jaksotukset, milloin tämä on asianmukaista.

Suojauskohteiksi määritettyihin rahoitusvelkoihin sovelletaan kappaleiden 89-102 suojauslaskentaa koskevia vaatimuksia.

AG4 Takaussopimukset voivat olla oikeudelliselta muodoltaan erilaisia, kuten esimerkiksi takaus, tietynlainen remburssi, luottoriskijohdannaissopimus tai vakuutussopimus. Niiden kirjanpidollinen käsittely eri riipu oikeudellisesta muodosta. Seuraavassa on esimerkkejä asiaankuuluvasta käsittelystä (katso kappale 2(e)):

(a) Vaikka takaussopimus olisi IFRS 4:ssä esitetyn vakuutussopimuksen määritelmän mukainen, takauksen antaja soveltaa tätä standardia, jos vakuutusriskin siirtyminen on merkittävää. Jos myyjäosapuoli kuitenkin on aiemmin nimenomaisesti vakuuttanut pitävänsä kyseistä sopimusta vakuutussopimuksena ja on käyttänyt vakuutussopimuksiin sovellettavaa kirjanpitokäsittelyä, hän voi valita, soveltaako kyseiseen takaussopimukseen tätä standardia vai IFRS 4:ää. Mikäli sovelletaan tätä standardia, myyjäosapuolen on kappaleen 43 mukaisesti arvostettava takaussopimus alun perin käypään arvoon. Jos takaussopimus on toisistaan riippumattomien osapuolten välinen itsenäinen liiketoimi, sen alkuperäinen käypä arvo on todennäköisesti sama kuin maksettu vakuutusmaksu, ellei toisin pystytä todistamaan. Ellei takaussopimusta ole alun perin määritetty käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi tai ellei kappaleita 29-37 ja AG47-AG52 sovelleta (jos siirto ei täytä taseesta pois kirjaamisen edellytyksiä tai jos sovelletaan säilyvään intressiin perustuvaa lähestymistapaa), myyjäosapuolen on myöhemmin arvostettava se:

(i) IAS 37:n mukaisesti kirjattavaan määrään;

tai

(ii) sitä suurempaan alun perin kirjattuun määrään, josta on vähennetty IAS 18:n mukaisesti kirjattavat kertyneet jaksotukset, milloin tämä on asianmukaista (katso kappale 48(c)).

(b) Eräissä luottotakuissa ei vaadita maksun ennakkoedellytyksenä, että haltija on alttiina tappioille ja että haltijalle syntyy tappioita, kun velallinen laiminlyö taatun omaisuuserän maksamisen eräpäivänä. Esimerkki tällaisesta takuusta on takuu, joka edellyttää maksujen suorittamista määrätyn luottoluokituksen tai luottoindeksin muuttuessa. Tällaiset takuut eivät ole tässä standardissa vahvistetun määritelmän mukaisia takaussopimuksia eivätkä IFRS 4:ssä vahvistetun määritelmän mukaisia vakuutussopimuksia. Kyseiset takuut ovat johdannaisia, ja takauksen antajan on sovellettava niihin tätä standardia.

(c) Jos takaussopimus on tehty tavaroiden myynnin yhteydessä, takauksen antajan on sovellettava IAS 18:aa sen määrittämiseen, milloin takuusta ja tavaroiden myynnistä saadut tuotot kirjataan.

AG4A Osoituksia siitä, että myyjäosapuoli pitää sopimuksia vakuutussopimuksina, löytyy yleensä myyjäosapuolen sekä asiakkaiden ja valvontaviranomaisten käymästä yhteydenpidosta, sopimuksista, yrityksen asiakirjoista ja tilinpäätöksistä. Vakuutussopimuksiin usein myös sovelletaan erilaisia kirjanpitovaatimuksia kuin muunlaisiin liiketoimiin, kuten pankkien tai kaupallisten yhtiöiden tekemiin sopimuksiin. Tällaisissa tapauksissa myyjäosapuolen tilinpäätökseen yleensä sisältyy lausuma, jonka mukaan myyjäosapuoli on soveltanut kyseisiä kirjanpitovaatimuksia.

103B ***Takaussopimukset*** **(muutokset IAS 39:ään ja IFRS 4:ään), julkaistu elokuussa 2005, muutettu kappaleita 2(e) ja (h), 4, 47 ja AG4, lisätty kappale AG4A, lisätty uusi takaussopimusten määritelmä kappaleeseen 9 ja poistettu kappale 3. Yhteisöjen on sovellettava näitä muutoksia 1.1.2006 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Aikaisempi soveltaminen on suositeltavaa. Jos yhteisö soveltaa näitä muutoksia aikaisemmin, tästä on annettava tieto, ja sen on sovellettava asianomaisia muutoksia samanaikaisesti sekä IAS 32:een että IFRS 4:ään**.

MUUTOKSET IFRS 4:ÄÄN

Muutetaan kappaleita 4(d), B18(g) ja B19(f), lisätään kappale 41A ja lisätään takaussopimuksen määritelmä liitteeseen A käyvän arvon määritelmän jälkeen ennen rahoitusriskin määritelmää seuraavasti:

4 Yhteisö ei saa soveltaa tätä IFRS-standardia:

…

(d) takaussopimuksiin, ellei myyjäosapuoli ole aiemmin nimenomaisesti vakuuttanut pitävänsä kyseistä sopimusta vakuutussopimuksena ja on käyttänyt vakuutussopimuksiin sovellettavaa kirjanpitokäsittelyä, missä tapauksessa hän voi valita, soveltaako kyseiseen takaussopimukseen IAS 39:ää ja IAS 34:ää vai tätä standardia. Myyjäosapuoli voi tehdä valinnan sopimuskohtaisesti, mutta valinta on kunkin sopimuksen osalta peruuttamaton.

41A ***Takaussopimukset*** **(muutokset IAS 39:ään ja IFRS 4:ään), julkaistu elokuussa 2005, muutettu kappaleita 4(d), B18(g) ja B19(f). Yhteisöjen on sovellettava näitä muutoksia 1.1.2006 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Aikaisempi soveltaminen on suositeltavaa. Jos yhteisö soveltaa näitä muutoksia aikaisemmin, tästä on annettava tieto, ja sen on sovellettava asianomaisia muutoksia samanaikaisesti sekä IAS 39:ään että IAS 32:een**.

———

LIITE A

Määritelmät

Takaussopimus Sopimus, joka edellyttää takaajaa suorittamaan määrättyjä maksuja haltijalle syntyvän tappion korvaamiseksi, kun määrätty velallinen laiminlyö maksun velkainstrumentin alkuperäisten tai muutettujen ehtojen mukaisena eräpäivänä.

———

LIITE B

B18 Seuraavat ovat esimerkkejä sopimuksista, jotka ovat vakuutussopimuksia, jos vakuutusriskin siirtyminen on merkittävää:

…

(g) luottovakuutus, jonka mukaan suoritetaan määrätyt maksut vakuutuksen ostajalle syntyvän tappion korvaamiseksi, kun määrätty velallinen laiminlyö maksun velkainstrumentin alkuperäisten tai muutettujen ehtojen mukaisena eräpäivänä. Nämä sopimukset voivat olla oikeudelliselta muodoltaan erilaisia, kuten esimerkiksi takaus, tietynlainen remburssi, luottoriskijohdannaissopimus tai vakuutussopimus. Vaikka nämä sopimukset ovat vakuutussopimuksen määritelmän mukaisia, ne ovat myös IAS 39:ssä vahvistetun takaussopimuksen määritelmän mukaisia ja kuuluvat IAS 32:n ja IAS 39:n soveltamisalaan, eivät tämän IFRS-standardin soveltamisalaan (katso kappale 4(d)). Jos kuitenkin takaussopimuksen myyjäosapuoli on aiemmin nimenomaisesti vakuuttanut pitävänsä kyseistä sopimusta vakuutussopimuksena ja on käyttänyt vakuutussopimuksiin sovellettavaa kirjanpitokäsittelyä, hän voi valita, soveltaako kyseiseen takaussopimukseen IAS 39:ää ja IAS 34:ää vai tätä standardia.

B19 Seuraavat ovat esimerkkejä eristä, jotka eivät ole vakuutussopimuksia:

…

(f) luottotakuu (taikka remburssi, luottoriskijohdannaissopimus tai luottovakuutussopimus), joka edellyttää maksuja, vaikka sopimuksen ostajaosapuoli ei olisi kärsinyt vahinkoa sen vuoksi, että velallinen olisi jättänyt suorittamatta maksuja niiden erääntyessä (katso IAS 39).

MUUTOKSET MUIHIN STANDARDEIHIN

Yhteisöjen on sovellettava seuraavia muutoksia myös IAS 32:een (ja IFRS 7:ään, jos ne soveltavat jo IFRS 7:ää) soveltaessaan asianomaisia muutoksia IAS 39:ään ja IFRS 4:ään.

IAS 32 *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot ja esittämistapa*

Muutetaan kappaleita 4(d) ja 12 seuraavasti.

4 Tätä standardia on sovellettava kaikkien yhteisöjen kaikkiin rahoitusinstrumentteihin lukuun ottamatta seuraavia:

…

(d) IFRS 4:ssä (*Vakuutussopimukset*) esitetyn määritelmän mukaiset vakuutussopimukset. Tätä standardia sovelletaan kuitenkin vakuutussopimuksiin kytkettyihin johdannaisiin, jos yhteisö on IAS 39:n mukaan velvollinen käsittelemään ne kirjanpidossa erikseen. Lisäksi myyjäosapuolen on sovellettava tätä standardia takaussopimuksiin, jos hän soveltaa IAS 39:ää sopimusten kirjaamiseen ja arvostamiseen, mutta sen sijaan IFRS 4:ää, jos myyjäosapuoli on päättänyt IFRS 4:n kappaleen 4(d) mukaisesti soveltaa IFRS 4:ää niiden kirjaamiseen ja arvostamiseen.

12 Seuraavat termit on määritelty IAS 39:n kappaleessa 9, ja niitä käytetään tässä standardissa IAS 39:n mukaisessa merkityksessä.

…

— käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä

— takaussopimus

— kiinteäehtoinen sitoumus

…

IFRS 7 *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot*

IFRS 7:n kappaletta 3(d) ja IFRS 7:n liitteessä A määriteltyjen termien luetteloa muutetaan samalla tavalla kuin IAS 32:ta seuraavasti.

3 Tätä IFRS-standardia on sovellettava kaikkien yhteisöjen kaikkiin rahoitusinstrumentteihin lukuun ottamatta seuraavia:

…

(d) IFRS 4:ssä *Vakuutussopimukset* esitetyn määritelmän mukaiset vakuutussopimukset. IFRS-standardia sovelletaan kuitenkin vakuutussopimuksiin kytkettyihin johdannaisiin, jos yhteisö on IAS 39:n mukaan velvollinen käsittelemään ne kirjanpidossa erikseen. Lisäksi myyjäosapuolen on sovellettava tätä IFRS-standardia *takaussopimuksiin*, jos hän soveltaa IAS 39:ää sopimusten kirjaamiseen ja arvostamiseen, mutta sen sijaan IFRS 4:ää, jos myyjäosapuoli on päättänyt IFRS 4:n kappaleen 4(d) mukaisesti soveltaa IFRS 4:ää niiden kirjaamiseen ja arvostamiseen.

LIITE A

Määritelmät

…

Seuraavat termit on määritelty IAS 32:n kappaleessa 11 tai IAS 39:n kappaleessa 9 ja niitä käytetään IFRS-standardissa niille IAS 32:ssa ja IAS 39:ssä annetuissa merkityksissä.

…

— käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä

— takaussopimus

— kaupankäyntitarkoituksessa pidettävä rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä

…

IFRS 7:n käyttöönoton yhteydessä päivitettävät viittaukset

Kun yhteisö soveltaa IFRS 7:ää, viittaukset IAS 32:een korvataan viittauksilla IFRS 7:ään seuraavissa kappaleissa, jotka on lisätty tai joita on muutettu tällä asiakirjalla:

— IAS 39, kappale 103B

— IFRS 4, kappaleet 4(d) ja 41A ja liitteen B kappale B18(g) (kaksi viittausta).

TULKINTA IFRIC 6

Tietyille markkinoille osallistumisesta aiheutuvat velat — sähkö- ja elektroniikkalaiteromu

VIITTAUKSET

— IAS 8 *Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet*

— IAS 37 *Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat*

TAUSTA

1 IAS 37:n kappaleen 17 mukaan velvoitteen synnyttävä tapahtuma on aikaisempi tapahtuma, joka johtaa sellaisen olemassa olevan velvoitteen syntymiseen, jonka osalta yrityksellä ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin sen täyttäminen.

2 IAS 37:n kappaleen 19 mukaan varauksena merkitään taseeseen vain ”ne velvoitteet, jotka johtuvat aikaisemmista tapahtumista ja jotka ovat olemassa riippumatta yrityksen tulevista toimista”.

3 Sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annettu Euroopan unionin direktiivi, jossa säädetään laiteromun keräyksestä, käsittelystä, hyödyntämisestä ja ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavasta loppukäsittelystä, on tuonut esiin kysymyksiä siitä, milloin sähkö- ja elektroniikkalaiteromun purkamisesta aiheutuva velka on merkittävä taseeseen. Direktiivissä erotetaan toisistaan ”uusi” ja ”vanha” jäte sekä kotitalouksien jäte ja muualta kuin kotitalouksista peräisin oleva jäte. Uudella jätteellä tarkoitetaan 13.8.2005 jälkeen myytyjä tuotteita. Kaikista ennen tuota ajankohtaa myydyistä kotitalouslaitteista tulee direktiivin mukaan vanhaa jätettä.

4 Direktiivissä säädetään, että vanhojen kotitalouslaitteiden tuottajien, jotka toimivat markkinoilla kunkin jäsenvaltion sovellettavassa lainsäädännössä määriteltävän ajanjakson (arvostusjakson) aikana, on vastattava tällaisten tuotteiden jätehuollosta aiheutuvista menoista. Direktiivissä säädetään, että kunkin jäsenvaltion on luotava mekanismi, jonka avulla tuottajat osallistuvat menoihin suhteellisella osuudellaan ”esimerkiksi niiden laitetyypeittäin eriteltyjen markkinaosuuksien mukaisesti”.

5 Monet tulkinnassa käytetyt käsitteet, kuten ”markkinaosuus” ja ”arvostusjakso”, voidaan määritellä hyvin eri tavoin yksittäisten jäsenvaltioiden sovellettavassa lainsäädännössä. Esimerkiksi arvostusjakson pituus voi olla yksi vuosi tai vain yksi kuukausi. Vastaavasti markkinaosuuden määrittämistavat ja velvoitteen laskentakaavat voivat poiketa toisistaan kansallisessa lainsäädännössä. Edellä mainitut esimerkit koskevat kuitenkin vain velan arvostamista, joka ei kuulu tulkinnan soveltamisalaan.

SOVELTAMISALA

6 Tässä tulkinnassa ohjeistetaan siitä, miten EU:n sähkö- ja elektroniikkalaiteromudirektiivissä tarkoitetusta jätehuollosta aiheutuvat velat vanhojen kotitalouslaitteiden myynnin osalta merkitään tuottajan tilinpäätökseen.

7 Tulkinnassa ei käsitellä muualta kuin kotitalouksista peräisin olevaa uutta tai vanhaa jätettä. Tällaisesta jätehuollosta aiheutuvaa velkaa käsitellään riittävästi IAS 37:ssä. Jos kotitalouksien uutta jätettä kuitenkin kohdellaan kansallisessa lainsäädännössä samoin kuin kotitalouksien vanhaa jätettä, tulkinnan periaatteita sovelletaan IAS 8:n kappaleiden 10-12 mukaisesti. IAS 8 on merkityksellinen myös sellaisten muiden säädösten kannalta, joissa asetetaan velvoitteita vastaavasti kuin EU:n direktiivin mukaisessa menojen jakautumismallissa.

KÄSITELTÄVÄ ASIA

8 IFRIC-komiteaa pyydettiin määrittämään sähkö- ja elektroniikkalaiteromun purkamisen osalta, mikä seuraavista on IAS 37:n kappaleessa 14(a) tarkoitettu velvoittava tapahtuma jätehuollosta aiheutuvia menoja koskevan varauksen kirjaamisessa:

— vanhojen kotitalouslaitteiden valmistus tai myynti

— osallistuminen markkinoille arvostusjakson aikana

— menojen aiheutuminen jätehuoltotoimenpiteiden toteuttamisen yhteydessä.

PÄÄTÖS

9 Osallistuminen markkinoille arvostusjakson aikana on IAS 37:n kappaleessa 14(a) tarkoitettu velvoittava tapahtuma. Siten vanhojen kotitalouslaitteiden jätehuollosta aiheutuvia menoja koskeva velka ei synny silloin, kun tuotteet valmistetaan tai myydään. Koska vanhoja kotitalouslaitteita koskeva velvoite on sidoksissa markkinoille osallistumiseen arvostusjakson aikana eikä käsiteltävien laitteiden tuotantoon tai myyntiin, velvoitetta ei synny, paitsi jos ja ennen kuin tuottajalla on markkinaosuus arvostusjakson aikana. Velvoittavan tapahtuman ajankohta voi myös olla riippumaton siitä nimenomaisesta ajanjaksosta, jonka aikana jätehuoltotoimenpiteet toteutetaan ja niihin liittyvät menot aiheutuvat.

VOIMAANTULO

10 Yhteisön on sovellettava tätä tulkintaa 1.12.2005 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Aikaisempi soveltaminen on suositeltavaa. Jos yhteisö soveltaa tulkintaa aikaisemmin kuin 1.12.2005 alkavalla kaudella, tästä on annettava tieto.

SIIRTYMÄSÄÄNNÖT

11 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden muutokset on käsiteltävä IAS 8:n mukaisesti.